

**Instrukcja wypełniania wniosku o przyznanie pomocy
w ramach działania 226 „Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz
wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych” PROW na lata 2007-2013**

dla wersji wniosku PROW/226/13/01

A. ZALECENIA OGÓLNE

1. Wniosek o przyznanie pomocy, zwany dalej wnioskiem, sporządzany jest na formularzu udostępnionym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR). Do wniosku należy dołączyć załączniki, zgodnie z listą załączników określoną we wniosku, w części **VI. Do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się**, z uwzględnieniem wskazań zawartych w niniejszej Instrukcji. Niektóre z załączników sporządza się na formularzach przygotowanych przez ARiMR.
2. Przed wypełnieniem wniosku należy zapoznać się z zasadami udzielania pomocy finansowej¹ dla działania „Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych” oraz niniejszą Instrukcją. Zaleca się złożyć wniosek o przyznanie pomocy kompletny i poprawny, umożliwi to pracownikom ARiMR sprawną jego obsługę.

Ogłoszenie naboru wniosków w dniach 23.05 – 13.06.2013 r., w ramach działania 226 ma miejsce po opublikowaniu w Dzienniku Ustaw, a przed dniem wejścia w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 kwietnia 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 521). W okresie trwania naboru będą już obowiązywały znowelizowane przepisy. W związku z tym, wnioskodawcy powinni wypełniać wnioski z uwzględnieniem przepisów ww. nowelizacji rozporządzenia z dnia 22 kwietnia 2013 r., które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej opublikowania w Dzienniku Ustaw, tj. 15.05.2013 r.

3. Dane we wniosku powinny być zgodne z danymi, jakie zostały podane we Wniosku o wpis do ewidencji producentów (EP). Ewidencja producentów prowadzona jest przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Każdy wnioskodawca - jako potencjalny beneficjent - musi posiadać ten numer w dniu składania wniosku o przyznanie pomocy lub też wystąpić o jego nadanie do Biura Powiatowego ARiMR właściwego terytorialnie ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę (patrz opis punktu B.1.1). W przypadku, gdy dane dotyczące wnioskodawcy są inne niż dane w EP, wnioskodawca powinien niezwłocznie zgłosić aktualizację danych do właściwego Biura Powiatowego ARiMR. Brak zgodności danych będzie powodował konieczność składania wyjaśnień, a w uzasadnionych przypadkach odmowę przyznania pomocy w ramach ww. działania. Niepodanie we wniosku o przyznanie pomocy numeru identyfikacyjnego producenta przy jednoczesnym niezłożeniu Wniosku o wpis do ewidencji producentów, będzie skutkowało odmową przyznania pomocy na etapie wstępnej oceny wniosku.
4. Wniosek składa się w terminie wskazanym przez Prezesa ARiMR w informacji o możliwości składania wniosków, podanej do publicznej wiadomości nie później niż 14 dni przed dniem rozpoczęcia terminu naboru wniosków. W ogłoszeniu Prezesa Agencji wskazany jest dzień rozpoczęcia i zakończenia naboru, przy czym nabór ten nie może być dłuższy niż 20 dni roboczych.
5. W jednym roku można złożyć jeden wniosek w ramach Schematu II. Jeżeli w danym naborze wniosków jeden wnioskodawca złożył więcej niż jeden wniosek w ramach Schematu II, ARiMR nie przyznaje pomocy. Ograniczenie to nie dotyczy jedynie sytuacji, gdy na podstawie uprzednio złożonego wniosku nie przyznano pomocy, albo zaistniały okoliczności określone w art. 3 ust. 3 Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 65/2011 z dnia 27 stycznia 2011 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) Nr 1698/2005 w odniesieniu do wprowadzenia procedur kontroli oraz do zasady wzajemnej zgodności w zakresie środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich (Dz. Urz. L 25 z 28.01.2011, str. 8 z późn. zm.).

¹ Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (M. P. z 2007 r. Nr 94, poz. 1035, z późn. zm), ustawa z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszy Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 2013 r., poz. 173), Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 maja 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007- 2013 (Dz. U. z 16 czerwca 2008 Nr 103, poz. 658, z późn. zm.), **zwane dalej rozporządzeniem.**

6. W sytuacji, kiedy dane pole we wniosku nie dotyczy wnioskodawcy, należy pozostawić je niewypełnione, chyba że w Instrukcji podano inaczej. W przypadku wypełniania odręcznego należy posługiwać się kolorem niebieskim lub czarnym.
7. W przypadku, gdy zakres niezbędnych informacji nie mieści się w przewidzianych do tego tabelach i rubrykach, dane te należy zamieścić na dodatkowych kartkach (np. kopie stron wniosku) ze wskazaniem, której części dokumentu dotyczą oraz z adnotacją w formularzu, że dana rubryka lub tabela została dołączona. Dodatkowe strony należy podpisać oraz opatrzyć datą i dołączyć do wniosku przy pomocy zszywacza.
8. Wniosek, w formie papierowej², wraz z wymaganymi załącznikami, nadleśniczy składa osobiście lub przez upoważnioną osobę, bezpośrednio w Oddziale Regionalnym ARiMR (zwanym dalej OR ARiMR) właściwym³ dla miejsca realizacji operacji⁴.
Adresy Oddziałów Regionalnych ARiMR znajdują się na stronie internetowej administrowanej przez ARiMR (www.arimr.gov.pl).
9. Złożony wraz z wymaganymi załącznikami wniosek (zgodnie ze wskazaniem pkt 8 Instrukcji) przekazywany jest do następujących Oddziałów Regionalnych ARiMR w celu weryfikacji i oceny:
 - Warmińsko-Mazurski Oddział Regionalny ARiMR z siedzibą w Olsztynie weryfikuje i ocenia wnioski złożone w województwach: kujawsko-pomorskim, mazowieckim, podlaskim, pomorskim, warmińsko-mazurskim.
 - Małopolski Oddział Regionalny ARiMR z siedzibą w Krakowie weryfikuje i ocenia wnioski złożone w województwach: lubelskim, łódzkim, małopolskim, opolskim, podkarpackim, śląskim, świętokrzyskim.
 - Zachodniopomorski Oddział Regionalny ARiMR z siedzibą w Szczecinie weryfikuje i ocenia wnioski złożone w województwach: zachodniopomorskim, lubuskim, dolnośląskim, wielkopolskim.
10. O terminowości złożenia wniosku decyduje data złożenia dokumentów w OR ARiMR. Z chwilą złożenia wniosku ARiMR wydaje potwierdzenie jego złożenia, zawierające datę i godzinę wpływu, opatrzone pieczęcią ARiMR oraz podpisane przez osobę przyjmującą wniosek.
11. Pomoc przysługuje według kolejności ustalonej wg kryteriów oceny operacji określonych w rozporządzeniu. Ustalając kolejność uwzględnia się wszystkie wnioski o przyznanie pomocy złożone bezpośrednio w oddziale regionalnym Agencji w terminie trwania naboru.
12. Kolejność przysługiwania pomocy jest ustalana na podstawie danych zawartych we wniosku o przyznanie pomocy **na dzień złożenia wniosku**. O kolejności przysługiwania pomocy decyduje suma uzyskanych punktów, przyznanych na podstawie następujących kryteriów:
 - 1) Operacje, w których udział kosztów kwalifikowalnych, przeznaczonych na realizację inwestycji w lasach niebędących w zarządzie nadleśnictwa, wynosi więcej niż 70% w stosunku do wysokości wnioskowanej kwoty pomocy we wniosku o przyznanie pomocy – 14 pkt.
 - 2) Operacje, w których udział kosztów kwalifikowalnych, przeznaczonych na realizację inwestycji w lasach niebędących w zarządzie nadleśnictwa, wynosi więcej niż 50% i nie więcej niż 70% w stosunku do wysokości wnioskowanej kwoty pomocy we wniosku o przyznanie pomocy – 12 pkt.
 - 3) Operacje, w których udział kosztów kwalifikowalnych przeznaczonych na realizację inwestycji w lasach niebędących w zarządzie nadleśnictwa, wynosi więcej niż 30% i nie więcej niż 50% w stosunku do wysokości wnioskowanej kwoty pomocy we wniosku o przyznanie pomocy -10 pkt.
 - 4) Operacje, w których udział kosztów kwalifikowalnych, przeznaczonych na realizację inwestycji w lasach niebędących w zarządzie nadleśnictwa, wynosi więcej niż 20% i nie więcej niż 30% w stosunku do wysokości wnioskowanej kwoty pomocy we wniosku o przyznanie pomocy – 8 pkt.
 - 5) Operacje, w których udział kosztów kwalifikowalnych, przeznaczonych na realizację inwestycji w lasach niebędących w zarządzie nadleśnictwa, wynosi więcej niż 10% i nie więcej niż 20% w stosunku do wysokości wnioskowanej kwoty pomocy we o przyznanie pomocy - 6 pkt.
 - 6) Operacje, w których udział kosztów kwalifikowalnych, przeznaczonych na realizację inwestycji w lasach niebędących w zarządzie nadleśnictwa, wynosi więcej niż 5% i nie więcej niż 10% w stosunku do wysokości wnioskowanej kwoty pomocy we wniosku o przyznanie pomocy – 4 pkt.
 - 7) Operacje, w których udział kosztów kwalifikowalnych, przeznaczonych na realizację inwestycji w lasach niebędących w zarządzie nadleśnictwa, wynosi więcej niż 2% i nie więcej niż 5% w stosunku do wysokości wnioskowanej kwoty pomocy we wniosku o przyznanie pomocy – 3 pkt.

² Wnioskodawca może złożyć wniosek dodatkowo w formie elektronicznej, przy czym:

- forma elektroniczna wniosku jest zapisem treści wniosku na elektronicznym nośniku informacji, sporządzonym przy użyciu formularza, udostępnionego na stronie internetowej ARiMR.

- forma papierowa wniosku jest wydrukiem zapisu elektronicznego treści wniosku, podpisanym przez wnioskodawcę.

³ Oddziałem właściwym ze względu na miejsce realizacji operacji jest oddział, którego zasięg działania obejmuje miejsce realizacji operacji, zgodnie z informacjami podanymi w **pkt. 17.** wniosku **Lokalizacja operacji (miejsce realizacji operacji)**

⁴ Pod pojęciem operacja należy rozumieć inwestycję lub kilka inwestycji, na realizację których występuje się o pomoc w jednym wniosku o przyznanie pomocy.

- 8) Operacje, w których udział kosztów kwalifikowalnych, przeznaczonych na realizację inwestycji w lasach niebędących w zarządzie nadleśnictwa, wynosi nie więcej niż 2% w stosunku do wysokości wnioskowanej kwoty pomocy we wniosku o przyznanie pomocy – 2 pkt.
- 9) Operacje, w których nie stwierdzono kosztów kwalifikowalnych, przeznaczonych na realizację inwestycji w lasach niebędących w zarządzie nadleśnictwa – 1 pkt.

W pierwszej kolejności pomoc przysługuje operacjom, które uzyskały największą liczbę punktów. W przypadku operacji o takiej samej liczbie punktów w pierwszej kolejności pomoc przysługuje wnioskodawcy, który zamierza realizować operację objętą Schematem I.

W przypadku operacji o tej samej liczbie punktów kolejność ta jest ustalana od operacji o największym udziale kosztów kwalifikowalnych, w których mogą uczestniczyć właściciele lasów niebędących w zarządzie nadleśnictwa, do operacji, w których udział tych kosztów jest najmniejszy.

W przypadku gdy konieczne jest ponowne ustalenie kolejności operacji, w pierwszej kolejności pomoc przysługuje wnioskodawcy, który ubiega się o niższą kwotę pomocy.

Uwaga:

Na etapie ustalania kolejności przysługiwania pomocy Agencja nie wzywa wnioskodawców do uzupełnienia wniosku.

W przypadku nie wpisania do wniosku danych, potrzebnych do przypisania odpowiedniej liczby punktów, tj.:

- Wnioskowanej kwoty pomocy (pkt. 24 wniosku) oraz
- informacji o kosztach kwalifikowalnych operacji w odniesieniu do lasów różnej własności (pkt 20.15.1 – 20.15.3 oraz 21.7.1. – 21.7.3),

dla ww. kryteriów przypisywane będą wartości zerowe.

Informację o kolejności przysługiwania pomocy Prezes Agencji poda do publicznej wiadomości na stronie internetowej administrowanej przez Agencję, nie później niż w terminie 14 dni od dnia upływu terminu składania wniosków o przyznanie pomocy.

Jeżeli dane zawarte we wniosku o przyznanie pomocy mające wpływ na ustalenie kolejności przysługiwania pomocy ulegną zmianie, Agencja dokonuje aktualizacji informacji o kolejności przysługiwania pomocy wyłącznie w przypadku, gdy z nowych danych wynika, że pomoc przysługuje w dalszej kolejności niż pierwotnie ustalona.

13. W pierwszej kolejności wniosek podlega **wstępnej weryfikacji pod kątem:** niepodlegania wnioskodawcy wykluczeniu z możliwości otrzymania pomocy, terminowości złożenia wniosku, złożenia jednego wniosku w roku w ramach Schematu II (zastrzeżenie to nie dotyczy wniosków składanych w Schemacie I), wypełnienia we wniosku pozycji **1.1 Numer identyfikacyjny**, a w przypadku niewpisania numeru identyfikacyjnego - załączenia **Wniosku o wpis do ewidencji producentów** (wskazanego we wniosku w części **VI. Do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się w części Załącznik niezbędny do przeprowadzenia wstępnej weryfikacji spełniania podstawowych wymogów formalnych**). Brak wypełnienia wskazanej pozycji oraz niezłączenie ww. załącznika (jeśli wnioskodawca nie posiada numeru identyfikacyjnego), spowoduje odmowę przyznania pomocy.

Zakres wymaganych informacji i załączników, na etapie wstępnej weryfikacji wniosku (tzw. preselekcji) nie podlega uzupełnieniu.

14. Wniosek spełniający wymogi wstępnej weryfikacji podlega dalszej ocenie pod względem kompletności i poprawności, zgodności z zasadami dotyczącymi przyznawania pomocy w ramach działania „Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych”, weryfikacji krzyżowej, ocenie technicznej i ekonomicznej oraz wizytacji w miejscu. Możliwość uzupełnienia wniosku w tym zakresie dotyczy wyłącznie tych wniosków, w odniesieniu do których została pozytywnie zakończona wstępna weryfikacja wniosku, o której mowa w pkt 13 Instrukcji.
15. W przypadku złożenia wniosku niekompletnie wypełnionego lub bez wymaganych załączników określonych we wniosku oraz niniejszej Instrukcji w części **VI. Do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się** pt. **Pozostałe załączniki wymagane do przeprowadzenia weryfikacji wniosku**, OR ARiMR na podstawie §11 ust. 3 rozporządzenia, wzywa w formie pisemnej wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie 21 dni kalendarzowych od dnia otrzymania wezwania. Brakujące dokumenty należy dostarczyć na adres wskazany w piśmie wzywającym wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku. W przypadku, gdy nie usunięto wszystkich braków lub nieprawidłowości albo dostarczone w trybie uzupełnienia dokumenty wymagają poprawienia lub wyjaśnienia, OR ARiMR może na podstawie §11 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia ponownie wezwać wnioskodawcę do usunięcia braków lub złożenia wyjaśnień lub do dostarczenia poprawnych dokumentów w terminie 21 dni kalendarzowych od dnia otrzymania wezwania. Powyżej wskazanych czynności nie przeprowadza się, jeżeli zachodzą niebudzące wątpliwości przesłanki nieprzyznania pomocy, np. wnioskodawca ubiega się o pomoc w ramach Schematu II nie będąc do tego uprawnionym.

Złożony wniosek nie może być zmieniany w zakresie planowanych kosztów operacji lub zestawienia rzeczowo-finansowego operacji, z wyłączeniem zmian wynikających z wezwań Agencji oraz jednej

dopuszczalnej zmiany (na prośbę wnioskodawcy) w zakresie planu finansowego lub zestawienia rzeczowo-finansowego operacji (jeżeli zmiana ta nie spowoduje zmiany celu operacji wskazanego we wniosku o przyznanie pomocy oraz zwiększenia kwoty pomocy).

16. W przypadku niedotrzymania terminu albo nieusunięcia w terminie (o którym mowa w punkcie 15) żadnych nieprawidłowości lub braków, OR ARiMR, na podstawie § 11 ust. 4 pkt 1) albo ust. 5 rozporządzenia, odmawia przyznania pomocy, o czym pisemnie informuje wnioskodawcę. Jednakże ARiMR, na pisemną, uzasadnioną prośbę wnioskodawcy złożoną nie później niż przed upływem terminu określonego w piśmie o uzupełnienie/poprawienie wniosku, **może** wyrazić zgodę na przedłużenie terminu wykonania przez wnioskodawcę czynności określonych w ww. piśmie, jednak nie dłużej niż o 3 miesiące licząc od końcowej daty terminu wyznaczonego na dokonanie ww. czynności. W przypadku prośby o wyrażenie zgody na wydłużenie terminu o więcej niż 1 miesiąc, licząc od końcowej daty terminu wyznaczonego na dokonanie ww. czynności, należy udokumentować przyczyny przedłużenia. Jeżeli wnioskodawca występuje z uzasadnioną prośbą o przedłużenie terminu usunięcia braków w trakcie weryfikacji wniosku o przyznanie pomocy więcej niż jeden raz, przedłużenie terminu na usunięcie braków nie może łącznie przekroczyć 3 miesięcy.
17. W sytuacji, gdy w wyniku weryfikacji wniosku stwierdzono, iż brak jest zgodności z zasadami dotyczącymi przyznawania pomocy w ramach działania „Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych” lub gdy wynik oceny technicznej i ekonomicznej lub wizytacji w miejscu jest negatywny, nastąpi odmowa przyznania pomocy.
18. Na rozpatrzenie wniosku OR ARiMR ma cztery miesiące licząc od dnia podania do publicznej wiadomości na stronie internetowej informacji o kolejności przysługiwania pomocy. W przypadku nierozpatrzenia wniosku w terminie 4 miesięcy, ARiMR zawiadamia wnioskodawcę o przyczynach zwłoki, podając nowy termin, nie dłuższy niż 3 miesiące.

W przypadku dokonania przez wnioskodawcę zmiany planu finansowego lub zestawienia rzeczowo-finansowego operacji (w trakcie rozpatrywania wniosku) termin rozpatrywania wniosku wydłuża się o 1 miesiąc.

19. Do terminu wskazanego w punkcie 18 nie wlicza się okresu związanego z uzupełnieniami i wyjaśnieniami. Dodatkowo w przypadku, gdy w trakcie rozpatrywania wniosku niezbędne jest uzyskanie dodatkowych wyjaśnień lub opinii innego podmiotu lub zajdą nowe okoliczności budzące wątpliwości, co do możliwości przyznania pomocy termin, o którym mowa w punkcie 18, zostanie wydłużony o czas niezbędny do uzyskania wyjaśnień. W takim przypadku wnioskodawca zostanie poinformowany odrębnym pismem o wydłużeniu rozpatrywania wniosku.
20. W przypadku gdy złożone wnioski o przyznanie pomocy zawierają zapotrzebowanie na środki przekraczające wysokość limitu stanowiącego równowartość w złotych kwoty w euro określonej w Programie, wnioskodawców niezwłocznie informuje się w formie pisemnej o tym fakcie, pouczając o sposobie postępowania z takimi wnioskami. Jeżeli po przekazaniu ww. informacji okaże się, że jest możliwe przyznanie pomocy w ramach wysokości limitu środków, złożone wnioski o przyznanie pomocy podlegają rozpatrzeniu, o czym Agencja informuje pisemnie wnioskodawców.

Jeżeli przyznanie pomocy finansowej wnioskodawcy w ramach limitu środków nie jest możliwe do dnia 31 grudnia 2013 r., Agencja informuje wnioskodawcę, w formie pisemnej, o odmowie przyznania pomocy finansowej.

21. W przypadku składania uzupełnień, poprawnych/poprawionych dokumentów lub wyjaśnień:
 - osobiście lub przez osobę upoważnioną, o terminowości ich złożenia decyduje data złożenia dokumentów w ARiMR;
 - za pośrednictwem polskiej placówki pocztowej operatora wyznaczonego, o terminowości ich złożenia decyduje data nadania (data stempla pocztowego). Zalecane jest, aby wysyłka dokonywana była listem poleconym, z uwagi na możliwość potwierdzenia daty nadania przesyłki.
 - przesyłką kurierską za pośrednictwem innego operatora pocztowego niż wyznaczony, o terminowości decyduje data wpływu do OR ARiMR.
22. Obliczanie i oznaczanie terminów w toku postępowania o przyznanie pomocy następuje zgodnie z przepisami art. 110 -116 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks Cywilny (Dz. U. 1964 16, poz. 93, z późn. zm.).

Najczęstsze zastosowanie w toku postępowania o przyznanie pomocy w ramach działania „Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych” będą miały w szczególności następujące przepisy KC dotyczące terminów:

„Art. 111 § 1. Termin oznaczony w dniach kończy się z upływem ostatniego dnia.

§ 2. Jeżeli początkiem terminu oznaczonego w dniach jest pewne zdarzenie, nie uwzględnia się przy obliczaniu terminu dnia, w którym to zdarzenie nastąpiło.

Art. 112. Termin oznaczony w tygodniach, miesiącach lub latach kończy się z upływem dnia, który nazwą lub datą odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim miesiącu nie było -

w ostatnim dniu tego miesiąca. Jednakże przy obliczaniu wieku osoby fizycznej termin upływa z początkiem ostatniego dnia.

Art. 115. Jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy, termin upływa dnia następnego.⁵

23. Koszty kwalifikowalne należy podać z dokładnością do pełnych złotych w zaokrągleniu w dół, natomiast wnioskowaną kwotę pomocy należy podać z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku. W przypadku nie zastosowania się do powyższej zasady, wnioskodawca zostanie poproszony o poprawę rachunkową wniosku.
24. Wzór wniosku oraz wzory formularzy opracowanych przez ARiMR, o których mowa w niniejszej Instrukcji, zamieszczone są na stronie internetowej ARiMR (www.arimr.gov.pl) oraz MRiRW (www.minrol.gov.pl) - nie dotyczy to załączników wystawianych przez uprawnione do tego urzędy lub instytucje.
25. Przed złożeniem wniosku należy upewnić się, czy:
 - a) **wniosek został własnoręcznie, w sposób czytelny podpisany przez nadleśniczego albo jego pełnomocnika w wyznaczonym do tego miejscu wraz z pieczęcią imienną oraz opatrzony pieczęcią nadleśnictwa;**
 - b) **wypełnione zostały wszystkie pola wniosku dotyczące wnioskodawcy, a przede wszystkim pozycja 1.1 wniosku, której niewypełnienie, zgodnie z przepisami §11 ust.1 (z zastrzeżeniem § 11 ust. 1a) rozporządzenia, skutkuje nieprzyznaniem pomocy. Nie należy wypełniać zaciemnionych pól wniosku;**
 - c) **załączone zostały wszystkie wymagane dla danego rodzaju operacji dokumenty (zgodnie z punktem VI. Do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się).**
26. Wnioskodawca jest zobowiązany do informowania ARiMR o wszelkich zmianach w zakresie danych objętych wnioskiem, niezwłocznie po ich zaistnieniu.
27. W razie uchybienia terminu wykonania przez wnioskodawcę określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy ARiMR, na prośbę wnioskodawcy, przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli wnioskodawca:
 - 1) wniósł prośbę w terminie 45 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia;
 - 2) jednocześnie z wniesieniem prośby dopełnił czynności, dla której określony był termin;
 - 3) uprawdopodobnił, że uchybienie nastąpiło bez jego winy.Przywrócenie terminu do złożenia prośby, o której mowa powyżej, jest niedopuszczalne.
28. We wniosku występują następujące rodzaje sekcji/pól:
 - [SEKCJA OBOWIĄZKOWA] - sekcja obowiązkowa do wypełnienia przez wnioskodawcę poprzez wpisanie odpowiednich danych lub zaznaczenie odpowiedniego pola
 - [SEKCJA OBOWIĄZKOWA O ILE DOTYCZY] – sekcję należy wypełnić, jeżeli dotyczy wnioskodawcy
 - [SEKCJA WYPEŁNIONA NA STAŁE] – sekcja niepodlegająca modyfikacjom
 - [POLE(A) OBOWIĄZKOWE] – pole(a) obowiązkowe do wypełnienia przez wnioskodawcę poprzez wpisanie odpowiednich danych lub zaznaczenie odpowiedniego pola;

⁵ Powyższe przepisy należy interpretować w następujący sposób:

- dzień rozumiany jest jako doba (24 godziny), przy czym każda kolejna rozpoczyna się z upływem północy. Przykładowo, termin dokonania czynności zostanie dotrzymany, jeżeli przed północą ostatniego dnia danego terminu zostanie nadane pismo w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego (Poczta Polska).
- termin oznaczony w dniach oblicza się od dnia następującego po dniu, w którym nastąpiło zdarzenie ustalające ten termin lub zobowiązujące do dokonania w danym terminie określonych czynności (np. doręczenie wezwania do uzupełnienia braków),
- w przypadku terminów dłuższych, oznaczonych w tygodniach, miesiącach lub latach:
 - początek naliczania terminu rozpoczyna się już w tym samym dniu, w którym nastąpiło konkretne zdarzenie, początkujące termin (np. dokonanie płatności, od której liczy się 5letni okres wywiązywania się ze zobowiązań umowy przyznania pomocy);
 - zakończenie terminu określonego w tygodniach następuje z końcem dnia, który odpowiada nazwą początkowemu dniowi tego terminu (np. od środy do końca dnia następnej środy); zakończenie terminu określonego w miesiącach lub latach następuje z końcem dnia, który odpowiada data początkowemu dniowi tego terminu (np. 6 miesięczny okres przedłużenia terminu na wykonanie określonych czynności przez wnioskodawcę ustalony od dnia 24 stycznia danego roku zakończy się z końcem dnia 24 lipca tego samego roku),
 - jeśli nie jest możliwe zastosowanie ww. reguły obliczania terminu oznaczonego w miesiącach ze względu na brak dnia odpowiadającej dacie początkowej miesiąca (np. 31 marca przy braku 31 kwietnia), to zakończenie terminu następuje z końcem ostatniego dnia danego miesiąca (np. 1 miesięczny termin zapoczątkowany w dniu 31 marca zakończy się z końcem dnia 30 kwietnia),
- za dzień ustawowo wolny od pracy uznaje się: niedziele, 1 stycznia - Nowy Rok, 6 stycznia – Święto Trzech Króli, pierwszy i drugi dzień Wielkiej Nocy, 1 maja - Święto Państwowe, 3 maja - Święto Narodowe Trzeciego Maja, pierwszy dzień Zielonych Świątek, dzień Bożego Ciała, 15 sierpnia - Wniebowzięcie Najświętszej Marii Panny, 1 listopada - Wszystkich Świętych, 11 listopada - Narodowe Święto Niepodległości, 25 i 26 grudnia: pierwszy i drugi dzień Bożego Narodzenia.
- przesunięcie terminu na dzień następny po dniu wolnym od pracy dotyczy wyłącznie obliczania zakończenia terminu na wykonanie czynności.

Terminy w toku postępowania o przyznanie pomocy w ramach „Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych” są terminami ciągłymi, co oznacza, iż oblicza się je jako kolejne dni kalendarzowe, kolejne miesiące lub lata.

- [POLE WYPEŁNIA PRACOWNIK ARiMR] – pole wypełniane przez pracownika ARiMR po wpłynięciu wniosku do Oddziału Regionalnego ARiMR.

B. INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA POSZCZEGÓLNYCH PUNKTÓW WNIOSKU

Potwierdzenie przyjęcia przez Oddział Regionalny ARiMR – [POLE WYPEŁNIA PRACOWNIK ARiMR]

Znak sprawy – [POLE WYPEŁNIA PRACOWNIK ARiMR]

I. Identyfikacja wnioskodawcy

1. Numer identyfikacyjny - [SEKCJA OBOWIĄZKOWA]

Zgodnie z przepisami § 11 ust. 1 rozporządzenia, niewypełnienie pozycji w sytuacji gdy wnioskodawca posiada na dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy numer identyfikacyjny, skutkuje nieprzyznaniem pomocy finansowej, bez uprzedniego wezwania do usunięcia braków, z zastrzeżeniem przepisu § 11 ust. 1a tego rozporządzenia.

W polu 1.1 należy wpisać numer identyfikacyjny producenta nadany zgodnie z Ustawą z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz.U. z 2012 r. poz. 86). Ewidencja producentów prowadzona jest przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Każdy wnioskodawca - jako potencjalny beneficjent - powinien posiadać ten numer w dniu składania wniosku o przyznanie pomocy lub też wystąpić o jego nadanie do Biura Powiatowego ARiMR właściwego terytorialnie ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę.

W sytuacji, gdy wnioskodawca nie posiada numeru identyfikacyjnego pole sekcji należy pozostawić niewypełnione, a wraz z Wnioskiem o przyznanie pomocy należy złożyć:

- *Wniosek o wpis do ewidencji producentów (oryginał) albo*
- Kopię złożonego w Biurze Powiatowym ARiMR *Wniosku o wpis do ewidencji producentów* potwierdzoną za zgodność z oryginałem - w przypadku, gdy Wniosek o wpis do ewidencji producentów został złożony w Agencji we wcześniejszym terminie a wnioskodawca, do chwili złożenia wniosku o przyznanie pomocy w ramach przedmiotowego działania nie otrzymał wymaganego numeru.

2. Forma prawna prowadzonej działalności – [SEKCJA WYPEŁNIONA NA STAŁE]

3. Dane identyfikacyjne wnioskodawcy - [SEKCJA OBOWIĄZKOWA]

W polu **3.1. Nazwa** – należy wpisać pełną nazwę wnioskodawcy.

Przed wypełnieniem pozycji, należy zweryfikować nazwę nadleśnictwa, pod jaką widnieje ono w ewidencji producentów. W kontaktach z ARiMR należy posługiwać tą samą nazwą nadleśnictwa.

W polu **3.2. REGON** należy wpisać numer REGON nadany wnioskodawcy.

W polu **3.3. NIP** należy wpisać numer identyfikacji podatkowej wnioskodawcy.

4. Dane osób upoważnionych do reprezentowania wnioskodawcy - [SEKCJA OBOWIĄZKOWA]

Należy wpisać dane nadleśniczego nadleśnictwa wnioskującego o przyznanie pomocy.

5. Siedziba i adres wnioskodawcy – [SEKCJA OBOWIĄZKOWA]

Należy podać adres siedziby wnioskodawcy. W przypadku, gdy któreś z pól sekcji nie dotyczy wnioskodawcy, pole to należy pozostawić niewypełnione.

6. Adres do korespondencji – [SEKCJA OBOWIĄZKOWA O ILE DOTYCZY]

Należy wypełnić w przypadku, gdy adres do korespondencji jest inny niż **Adres siedziby**. W przeciwnym razie pola sekcji **Adres do korespondencji** należy pozostawić niewypełnione.

Numery telefonu i faksu należy podać wraz z numerem kierunkowym.

Wszelka korespondencja związana z realizacją operacji będzie przesyłana wyłącznie na wskazany we wniosku adres do korespondencji. Jeżeli wnioskodawca ustanowił pełnomocnika i chce, aby korespondencja kierowana była na jego adres, należy go wpisać w tej sekcji.

7. Dane pełnomocnika wnioskodawcy - [SEKCJA OBOWIĄZKOWA O ILE DOTYCZY]

W sprawach związanych z uzyskaniem pomocy, realizacją operacji oraz jej rozliczeniem w imieniu wnioskodawcy może występować pełnomocnik wnioskodawcy, któremu nadleśniczy udzielił stosownego pełnomocnictwa.

Pełnomocnictwo (na którym własnoręcznie podpisów została potwierdzona przez notariusza lub konsula) musi być sporządzone w formie pisemnej oraz określać w swojej treści, w sposób niebudzący wątpliwości, rodzaj czynności, do których pełnomocnik wnioskodawcy jest umocowany.

Dane dotyczące pełnomocnika wnioskodawcy powinny być zgodne z załączonym do wniosku pełnomocnictwem. Pełnomocnik powinien być pracownikiem Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

Numery telefonu i faksu pełnomocnika wnioskodawcy należy podać wraz z numerem kierunkowym.

W przypadku ustanowienia pełnomocnictwa wnioskodawcy cała korespondencja będzie kierowana na adres ustanowionego pełnomocnika.

Jeśli nadleśniczy nie udzielił pełnomocnictwa, pola **7.1. – 7.16.** należy pozostawić niewypełnione.

8. Dane osoby uprawnionej do kontaktu - [SEKCJA OBOWIĄZKOWA O ILE DOTYCZY]

Wskazanie przez wnioskodawcę osoby uprawnionej do kontaktu w jego imieniu z ARiMR, w sprawach bieżących dotyczących operacji, następuje poprzez wpisanie we wniosku danych identyfikujących tę osobę. Osoba uprawniona do kontaktu może w imieniu wnioskodawcy kontaktować się z ARiMR w sprawach bieżących, dotyczących operacji, np. na jakim aktualnie etapie weryfikacji znajduje się wniosek.

Numery telefonu i faksu osoby uprawnionej do kontaktu należy podać wraz z numerem kierunkowym.

Jeśli nadleśniczy zamierza kontaktować się z ARiMR osobiście, pola **8.1. – 8.6.** należy pozostawić niewypełnione.

II. Charakterystyka operacji

9. Podmioty objęte operacją - [SEKCJA OBOWIĄZKOWA]

Należy zaznaczyć odpowiednie pole poprzez wstawienie znaku/ znaków „X”, w zależności od rodzaju podmiotów, których lasy wchodzi w skład operacji.

Uwaga !

▪ **Właściciele lasów prywatnych oraz jednostki należące do sektora finansów publicznych uznaje się za objętych operacją tylko w przypadku, gdy na ich gruntach są realizowane zadania wchodzące w skład tej operacji.**

▪ **W przypadku realizacji operacji na gruntach stanowiących własność także podmiotów innych niż nadleśnictwo (właściciele prywatni, jednostki organizacyjne należące do sektora finansów publicznych) wnioskodawca składa jeden wniosek o przyznanie pomocy.**

10. Ogólna powierzchnia lasów w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa (w ha) [SEKCJA OBOWIĄZKOWA]

Należy podać szacowaną powierzchnię lasów będących w zarządzie nadleśnictwa, lasów, do których tytuł prawny posiadają jednostki organizacyjne należące do sektora finansów publicznych oraz lasów prywatnych - w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa.

W celu uzyskania kompletnych danych należy zwrócić się do właściwego starostwa powiatowego.

11. SCHEMAT I - "Wsparcie dla obszarów, na których nastąpiła katastrofa naturalna lub klęska żywiołowa" - [SEKCJA OBOWIĄZKOWA O ILE DOTYCZY]

Należy zaznaczyć jedną właściwą odpowiedź „TAK” albo „NIE” w zależności od tego, czy nadleśnictwo wnioskuje o pomoc w Schemacie I.

Lista nadleśnictw uprawnionych do ubiegania o wsparcie w Schemacie I znajduje się w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

W przypadku, gdy w punkcie **11.** została zaznaczona odpowiedź „TAK” należy zaznaczyć **jedno** z pól **11.1. - 11.9.** w zależności od przeważającego rodzaju uszkodzeń, jakiego dotyczy wniosek, ze względu na kwotę wnioskowanej pomocy.

W przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE” pola **11.1. – 11.9.** oraz sekcje **12. – 13.** należy pozostawić niewypełnione.

12. Powierzchnia lasów objętych operacją - SCHEMAT I (w ha) - [SEKCJA OBOWIĄZKOWA O ILE DOTYCZY]

W przypadku prac mierzalnych w jednostkach powierzchni (np. odnowienia, pielęgnacje) należy podać rzeczywistą powierzchnię lasów objętych operacją (tzw. „**powierzchnię zredukowaną**” na której prowadzone będą prace), ww. dane powinny być zbieżne z informacjami zawartymi w części III wniosku „*informacja o powierzchni działek, na których realizowana będzie operacja trwale związana z nieruchomością*”. **Wskazanie powierzchni objętych operacją powinno zostać dokonane na podstawie pomiarów powierzchni, na których prowadzone będą prace.**

W przypadku inwestycji niemierzalnych wprost w jednostkach powierzchni (np. budowa zbiornika przeciwpożarowego) należy podać powierzchnię lasów znajdujących się w strefie bezpośredniego oddziaływania przedmiotu operacji. Odpowiednie wartości należy podać osobno dla każdej z grup podmiotów objętych operacją.

13. Projektowana długość dróg leśnych - SCHEMAT I (w km) - [SEKCJA OBOWIĄZKOWA O ILE DOTYCZY]

W przypadku, gdy przedmiotem operacji jest budowa, przebudowa lub remont połączony z modernizacją dróg leśnych, niewyznaczonych w planach urządzenia lasu jako dojazdy pożarowe, lub dróg leśnych, których wykorzystywanie do celów przeciwpożarowych nie wynika ze sposobu postępowania na wypadek powstania pożaru, ustalonego na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, w celu dostosowania ich do wymagań określonych w przepisach w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów, należy podać ich kilometraż, zgodny z *opisem technicznym* zawartym w dokumentacji załączonej do wniosku.

14. SCHEMAT II - "Wprowadzanie elementów zapobiegawczych na terenach zaliczonych do dwóch najwyższych kategorii zagrożenia pożarowego" - [SEKCJA OBOWIĄZKOWA O ILE DOTYCZY]

Należy zaznaczyć jedną właściwą odpowiedź „TAK” albo „NIE” w zależności od tego, czy nadleśnictwo wnioskuje o pomoc w Schemacie II.

Lista nadleśnictw nieuprawnionych do ubiegania o wsparcie w Schemacie II znajduje się w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

W przypadku, gdy w punkcie 14. została zaznaczona odpowiedź „TAK” należy zaznaczyć **jedno** z pól 14.1 - 14.2. w zależności od kategorii zagrożenia pożarowego nadleśnictwa zgodnie z opracowaniem IBL „Kategoryzacja zagrożenia pożarowego lasów Polski” na poziomie III NTS z roku 2006, właściwej dla przeważającej części zasięgu terytorialnego nadleśnictwa. Informacja o ww. Kategoriach zagrożenia pożarowego znajduje się w Załączniku nr 4 do *Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013*.

W przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE” pola 14.1. – 14.2. oraz sekcje 15. – 16. należy pozostawić niewypełnione.

15. Powierzchnia lasów objętych operacją - SCHEMAT II (w ha) - [SEKCJA OBOWIĄZKOWA O ILE DOTYCZY]

W przypadku inwestycji niemierzalnych wprost w jednostkach powierzchni (np. budowa dróg, zakup sprzętu do monitorowania zagrożenia pożarowego w lasach) należy podać powierzchnię lasów znajdujących się w strefie bezpośredniego oddziaływania przedmiotu operacji. Odpowiednie powierzchnie należy podać osobno dla każdej z grup podmiotów objętych operacją.

16. Projektowana długość dróg leśnych - Schemat II (w km) - [SEKCJA OBOWIĄZKOWA O ILE DOTYCZY]

W przypadku, gdy przedmiotem operacji jest budowa, przebudowa lub remont połączony z modernizacją dróg leśnych wyznaczonych w planach urządzenia lasu jako dojazdy pożarowe lub dróg leśnych, których wykorzystywanie do celów przeciwpożarowych wynika ze sposobu postępowania na wypadek powstania pożaru, ustalonego na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, oraz dróg leśnych wykorzystywanych do celów przeciwpożarowych w lasach niebędących w zarządzie nadleśnictwa, należy podać ich kilometraż, zgodny z *opisem technicznym* zawartym w dokumentacji załączonej do wniosku.

III. Opis operacji

17. Lokalizacja operacji (miejsce realizacji operacji) [SEKCJA OBOWIĄZKOWA]

Należy wpisać dane dotyczące miejsca realizacji operacji, odpowiednio wypełniając pola z uwzględnieniem Schematów, których dotyczy wnioski.

Należy mieć na uwadze, iż nadleśnictwo może realizować operacje w Schemacie I wyłącznie w leśnictwach wymienionych w Załączniku nr 1 do rozporządzenia.

Podane w tym punkcie informacje należy rozwinąć w części III.A. **Informacja o powierzchni działek, na których realizowana będzie operacja trwale związana z nieruchomością.**

18. Planowane cele operacji - [SEKCJA OBOWIĄZKOWA]

W punkcie tym należy określić cele, jakie stawia sobie wnioskodawca przystępując do realizacji operacji. Cele operacji powinny być powiązane z celami określonymi w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 dla działania „*Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych*”.

Poniżej przedstawiono dwa przykłady prawidłowego wskazania planowanego celu operacji:

„*Odtworzenie potencjału przyrodniczego i produkcyjnego lasów uszkodzonych w wyniku pożaru poprzez odnowienie powierzchni leśnych – na gruntach w zarządzie PGL LP oraz w lasach właścicieli prywatnych*”.

„*Wzmocnienie systemu ochrony przeciwpożarowej lasów poprzez budowę zbiornika przeciwpożarowego oraz punktu obserwacyjnego*”.

Jeżeli Beneficjent zrezygnuje z realizacji operacji (po wypłacie części pomocy), nie osiągnie lub nie zachowa celu, to zgodnie z postanowieniami umowy będzie wezwany do zwrotu otrzymanej kwoty pomocy (wraz z należnymi odsetkami).

Dla każdego z realizowanych Schematów należy zdefiniować odrębny cel.

19. Planowany termin zakończenia etapu (miesiąc/rok) - [SEKCJA OBOWIĄZKOWA]

Należy podać planowany termin zakończenia operacji lub jej etapów w układzie – miesiąc/rok.

Zgodnie z § 4 ust. 3 Rozporządzenia, „w przypadku przyznania pomocy, do kosztów kwalifikowalnych zalicza się również koszty poniesione przez Wnioskodawcę przed dniem zawarcia umowy, lecz nie wcześniej niż od dnia, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, jeżeli realizacja zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu została rozpoczęta nie wcześniej niż w dniu, w którym wniosek o przyznanie pomocy”. **Oznacza to, iż rozpoczęcie realizacji operacji może nastąpić od dnia, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy. Jednakże koszty poniesione przed dniem zawarcia umowy są ponoszone na wyłączne ryzyko Wnioskodawcy. W przypadku odmowy przyznania pomocy Wnioskodawcy nie przysługuje roszczenie o zwrot tych kosztów.**

Terminy zakończenia realizacji każdego z etapów powinny być różne, przy czym termin zakończenia wcześniejszego etapu nie może być późniejszy niż termin zakończenia etapu kolejnego. W trakcie realizacji operacji dopuszcza się możliwość rozpoczęcia realizacji kolejnego etapu, przed zakończeniem poprzedniego, przy czym rozliczenie zrealizowanych w danym etapie zadań nastąpi zgodnie z przyjętą w zestawieniu rzeczowo-finansowym kolejnością ich realizacji.

Operacja może być realizowana w ramach od jednego do czterech etapów, z tym że realizacja operacji w więcej niż dwóch etapach możliwa jest jedynie w przypadku gdy wnioskowana kwota pomocy przekracza 4 mln zł.

Ustalając termin zakończenia realizacji poszczególnych etapów operacji należy wziąć pod uwagę w szczególności:

- 1) czas potrzebny ARiMR na rozpatrzenie wniosku tj. 4 miesiące od dnia jego złożenia do OR ARiMR;
- 2) czas potrzebny na przeprowadzenie zamówienia publicznego;

UWAGA:

- Planując przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w którym oprócz zadań wymienionych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, wnioskodawca zamierza umieścić inne elementy, nie objęte wnioskiem o przyznanie pomocy w ramach działania 226 (np. prace z zagospodarowania lasu na obszarach nie uszkodzonych w wyniku klęsk żywiołowych), zaleca się wydzielenie do odrębnej części zamówienia zakresu rzeczowego dot. realizowanej operacji.

Ww. sposób postępowania ułatwi beneficjentowi późniejsze rozliczenie operacji na etapie wniosku o płatność oraz usprawni proces oceny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

- Pod pewnymi warunkami dopuszcza się sytuację, w której w ramach jednego postępowania o udzielenie zamówienia wyłonieni zostaną wykonawcy usług, które mogą podlegać refundacji w przypadku przyznania pomocy finansowej w ramach działania 226, oraz zadań wykraczających poza zakres operacji wskazanej we wniosku o przyznanie pomocy. W takich przypadkach dokumentacja przetargowa przygotowana przez zamawiającego:
 - powinna w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości pozwalać na wyodrębnienie zadań objętych operacją, zarówno w płaszczyźnie zakresu rzeczowego, jak również kosztów kwalifikowalnych ponoszonych przez beneficjenta;
 - konkretne pozycje zestawienia rzeczowo-finansowego operacji (w przypadku gdy przetarg realizowany jest po podpisaniu umowy przyznania pomocy – stanowiącego do niej załącznik) powinny mieć odzwierciedlenie w treści zamówienia, z uwzględnieniem wartości poszczególnych zadań.

Zachowanie ww. zasad pozwoli na wyodrębnienie zadań realizowanych w ramach operacji z całokształtu zamówienia.

- 3) czas potrzebny na uzyskanie odpowiednich zaświadczeń, pozwoleń, opinii, itp.;
- 4) czas potrzebny na rozpatrzenie wniosku w przypadku dokonania przez wnioskodawcę zmiany, o której mowa w § 11 ust. 6 rozporządzenia;
- 5) fakt, iż planowany okres realizacji całej operacji nie może być dłuższy niż:
 - 24 miesiące od planowanej daty podpisania umowy przyznania pomocy w przypadku operacji realizowanych w jednym etapie;
 - 36 miesięcy od planowanej daty podpisania umowy przyznania pomocy w przypadku operacji realizowanych w dwóch etapach, przy czym wniosek o płatność dla pierwszego etapu musi być złożony w terminie 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy;

z zastrzeżeniem jednakże, iż zakończenie realizacji operacji i złożenie wniosku o płatność ostateczną, w każdym z wymienionych powyżej przypadków, musi nastąpić nie później niż do dnia 30 czerwca 2015 roku.

Jeżeli operacja realizowana jest w ramach np. jednego etapu pola **19.2. - 19.4.** należy pozostawić niewypełnione

III.A. - INFORMACJA O POWIERZCHNI DZIAŁEK, NA KTÓRYCH REALIZOWANA BĘDZIE OPERACJA TRWALE ZWIĄZANA Z NIERUCHOMOŚCIĄ. – wypełniana w sytuacji realizacji operacji na trwale związanej z nieruchomością.

W tej części wniosku wnioskodawca zobowiązany jest wpisać w tabeli wszystkie działki ewidencyjne/ oddziały leśne, na których realizowana będzie operacja trwale związana z nieruchomością (dotyczy to odnowień powierzchni leśnych, pielęgnacji upraw, budowy, remontu połączonego z modernizacją dróg i infrastruktury przeciwpożarowej).

Wypełniając formularz **III.A.** należy zwrócić szczególną uwagę, aby wszystkie informacje wpisać w odpowiednich rubrykach.

Do wypełnienia tabeli niezbędne są dokumenty odzwierciedlające stan prawny posiadania gruntów. Dokumentem takim może być wypis z ewidencji gruntów i budynków wydawany przez Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej. Dokument ten powinien odzwierciedlać stan faktyczny.

UWAGA !

Operacje w ramach działania „Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych” dotyczące prac z zakresu zagospodarowania lasu mogą być realizowane na gruntach leśnych, oznaczonych symbolem użytku gruntowego „LS” wg. ewidencji gruntów i budynków⁶.

Kolumna 1 – należy wpisać kolejno cyfry 1, 2, 3... W ten sposób wnioskodawca nadaje numer porządkowy kolejnym działkom ewidencyjnym.

Kolumny od 2 do 4 – należy wpisać nazwę województwa, powiatu i gminy, w których znajduje się dana działka ewidencyjna. Jeżeli w kolejnych wierszach tej samej kolumny konieczne byłoby wpisywanie tej samej nazwy, można zastąpić wielokrotne powtarzanie tego samego zapisu poprzez wpisanie „jw.”.

Kolumny od 5 do 8 – dla każdej działki ewidencyjnej należy wpisać nazwę obrębu ewidencyjnego, jego numer oraz numer arkusza mapy i numer działki ewidencyjnej. W **kolumnach od 5 do 7** można zastąpić wielokrotne powtarzanie tego samego zapisu poprzez wpisanie „jw.”.

Kolumna 9 – należy wpisać powierzchnię działki ewidencyjnej wyrażoną w pełnych ha, a części podane po przecinku należy podać w m²;

- powierzchnia działki wynosi 1,2 ha to należy wpisać odpowiednio **1 ha i 2000 m2**,
- powierzchnia działki wynosi 0,09 ha to należy wpisać odpowiednio **0 ha i 0900 m2**.

Kolumna 10 – należy podać dokładną powierzchnię, wyrażoną w pełnych ha, a części podane po przecinku należy podać w m² tj. do czterech miejsc po przecinku, na której jest realizowana operacja trwale związana z gruntem, w granicach działki ewidencyjnej.

W przypadku prac z zagospodarowania lasu podane powierzchnie powinny odnosić się do tzw. „**powierzchni zredukowanych**”, na których wykonywane są określone zadania. **Wskazanie powierzchni objętych operacją powinno zostać dokonane na podstawie pomiarów powierzchni, na których prowadzone będą prace.**

Kolumna 11 – należy wypełnić tylko w odniesieniu do gruntów w zarządzie PGL Lasy Państwowe poprzez wpisanie numerów oddziałów, w których realizowana jest operacja, znajdujących się w obrębie działki ewidencyjnej.

Kolumna 12 – w odniesieniu do danej działki należy wpisać informacje dotyczące:

- 1) Schematu, w ramach którego jest realizowana operacja na danej działce: „Schemat I” lub „Schemat II”,
- 2) Nr pozycji z Zestawienia rzeczowo-finansowego operacji, odnoszącej się do zakresu rzeczowego realizowanego na danej działce ewidencyjnej,
- 3) nazwy leśnictwa, w zasięgu terytorialnym którego realizowana jest operacja (należy również podać w przypadku prac/robót realizowanych na gruntach nie będących w zarządzie nadleśnictwa),
- 4) podmiotu władającego gruntem. Należy stosować skróty:
 - „LP” - grunt w zarządzie PGL LP;
 - „L. inne” - grunt inny niż w zarządzie PG LP,
- 5) rodzaju prowadzonych prac/robót. Należy stosować skróty:
 - „hodowla” - prace z zakresu hodowli lasu;
 - „ochrona” – prace z zakresu ochrony lasu;
 - „budowa” – roboty budowlane.
- 6) obszarów chronionych. Na przykład, jeżeli działka lub jej część położona jest na obszarze NATURA 2000 lub na innych obszarach chronionych. Należy stosować skróty: „Natura 2000”, „Rezerwat” itp.
Jeżeli obszar działki objęty jest kilkoma różnymi ww. obszarami, należy wymienić je po przecinku.

⁶ rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa w sprawie ewidencji gruntów i budynków z dnia 29 marca 2001r (Dz. U. Nr 38 poz. 454)

W kolumnie tej wnioskodawca może również wpisać istotne, jego zdaniem, informacje, mające wpływ na użytkowanie gruntów leśnych.

W sytuacji, gdy wnioskodawca nie posiada danych dotyczących arkusza mapy, w **kolumnie nr 7** należy wstawić kreskę.

IV Finansowanie operacji

20. Planowane koszty realizacji operacji - Schemat I - [SEKCJA OBOWIĄZKOWA O ILE DOTYCZY]

21. Planowane koszty realizacji operacji - Schemat II - [SEKCJA OBOWIĄZKOWA O ILE DOTYCZY]

Należy zaznaczyć odpowiednie pole, poprzez wstawienie znaku „X”, w zależności od tego, czy realizowana operacja dotyczy **Schematu I** czy **Schematu II**.

W sytuacji, gdy operacja dotyczy zarówno **Schematu I**, jak i **Schematu II**, pole „TAK” należy zaznaczyć zarówno w punkcie **20. Planowane koszty realizacji operacji Schemat I**, jak i w punkcie **21. Planowane koszty realizacji operacji - Schemat II**.

UWAGA:

W przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE” w sekcji 20. Planowane koszty realizacji operacji - Schemat I lub 21. Planowane koszty realizacji operacji - Schemat II, pola 20.1 – 20.15.3 lub pola 21.1. – 21.7.3. należy pozostawić NIEWYPEŁNIONE.

Jeżeli w którymkolwiek z wierszy „Rodzaje kosztów” dane koszty nie występują, pola te należy pozostawić niewypełnione.

Wszystkie planowane koszty operacji należy wpisać, **zaokrąglając je do pełnych złotych w dół.**

W kolumnie **Całkowity koszt operacji Schemat I (w zł z VAT)** oraz **Całkowity koszt operacji – Schemat II (w zł z VAT)** w poszczególnych wierszach należy wpisać wartość planowanych do poniesienia kosztów.

Natomiast w kolumnie **Koszty kwalifikowalne operacji Schemat I (w zł bez VAT)** oraz **Koszty kwalifikowalne operacji – Schemat II (w zł bez VAT)** należy wpisać tę część kosztów, która jest kwalifikowalna.

Koszty kwalifikowalne operacji są to koszty związane z przygotowaniem i realizacją operacji, które mogą zostać objęte pomocą w ramach poszczególnych Schematów działania „Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych”.

Koszty kwalifikowalne operacji (w zł bez VAT) dla poszczególnych Schematów muszą być zgodne z wartościami podanymi w części **V. Zestawienie rzeczowo-finansowe operacji.**

UWAGA:

Pomocą mogą być objęte kwalifikowalne koszty inwestycyjne poniesione od dnia złożenia wniosku, z wyjątkiem kosztów ogólnych, które mogą być poniesione przed dniem złożeniem wniosku, jednak nie wcześniej niż 1 stycznia 2007 r. Koszty poniesione przed dniem zawarcia umowy są ponoszone na **wyłączne ryzyko wnioskodawcy**. W przypadku odmowy przyznania pomocy wnioskodawcy nie przysługuje roszczenie o zwrot tych kosztów.

Konieczne jest właściwe i staranne dokumentowanie wykonawstwa robót budowlanych, tj. dokonywanie jednoznacznych zapisów w dzienniku budowy z opisem wykonywanych robót i obiektów w nawiązaniu do kosztorysu inwestorskiego; zbieranie poprawnie opisanych protokołów odbioru robót budowlanych, najlepiej również w nawiązaniu do kosztorysu inwestorskiego; szczegółowe opisywanie faktur oraz protokołów odbioru, tak aby było możliwe przypisanie poniesionych kosztów do poszczególnych elementów zestawienia rzeczowo-finansowego lub kosztorysu itd.

Zgodnie z art. 55 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) **proste inwestycje odtworzeniowe** nie są kosztami kwalifikowalnymi, co oznacza, iż inwestycje polegające jedynie na wymianie np. sprzętu, wyposażenia, maszyn na nowsze modele nie będą wspierane, o ile wnioskodawca nie wykaże dodatkowych korzyści związanych z ich zakupem. **Dotyczy to również odtwarzania stanu pierwotnego obiektów budowlanych.**

Oznacza to również, iż inwestycje, których celem jest odtworzenie zdekapitalizowanego majątku trwałego np. wykonanie wymiany zniszczonej nawierzchni drogi leśnej są inwestycjami odtworzeniowymi. Zgodnie z przepisami ustawy Prawo budowlane remont, to wykonywanie w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, a niestanowiących bieżącej konserwacji, przy czym dopuszcza się stosowanie wyrobów budowlanych innych niż użyto w stanie pierwotnym. Tak więc koszt zwykłego remontu obiektów budowlanych, jako inwestycja odtworzeniowa, nawet jeżeli zastosowano inne materiały budowlane, nie może być kosztem kwalifikowalnym.

Koszt operacji polegającej na wymianie nawierzchni drogi leśnej mógłby być kosztem kwalifikowalnym w sytuacji, gdy np. poza wymianą nawierzchni planuje się również np. budowę mijanek, przepustów lub inne roboty towarzyszące, które wprowadzają element modernizacji w odniesieniu do danego obiektu budowlanego.

W przypadku inwestycji budowlanych zawierających odniesienie do pojęcia „remont połączony z modernizacją” należy mieć na uwadze, że dokumenty towarzyszące inwestycji (projekt budowlany, kosztorysy, rysunki charakterystyczne itd.) powinny wykazywać, że inwestycja nosi znamiona „modernizacji”. Ustalenie, czy roboty budowlane stanowią remont połączony z modernizacją, odnoszą się do całego obiektu budowlanego (a nie tylko do elementu obiektu budowlanego), co oznacza, że inwestycja zawierająca elementy „modernizacji” może być w całości zaliczona do kosztów kwalifikowalnych. Wszelkie inwestycje polegające na wykonaniu nowych, nieistniejących dotychczas składników lub elementów, głównie w sferze aktywów trwałych, są inwestycjami nieodtworzeniowymi.

Do kosztów zakupu towarów, o których mowa w **punktach 20.4., 20.5., 20.7.- 20.9., 20.11., 20.12., - Schemat I oraz w punktach 21.1. – 21.3. - Schemat II**, zaliczone mogą być uzasadnione koszty ich transportu do miejsca realizacji operacji.

Koszty związane z produkcją lub zakupem leśnego materiału rozmnożeniowego mogą zostać uznane za kwalifikowalne tylko w przypadku, gdy będą uzasadnione rozmiarem prac z zagospodarowania lasu, o których mowa w punktach **20.4., 20.5., 20.8.**

Ponoszenie kosztów może następować tylko w formie rozliczenia bezgotówkowego przeprowadzonego poleceniem przelewu.

Należy pamiętać, by zakupy dokonane w ramach operacji księgowane były jako środek trwały.

UWAGA !

W ramach działania „Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych” m.in. koszty:

- nabycia nieruchomości;
- podatku od towarów i usług (VAT);
- nabycia używanych rzeczy;
- budowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją dróg zaliczonych do kategorii dróg publicznych;
- budowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją zbiorników retencyjnych;
- pozyskiwania i transportu surowca drzewnego.

nie stanowią kosztu kwalifikowanego operacji.

20.13 Koszty ogólne – [POLE OBOWIĄZKOWE]

21.5. Koszty ogólne - [POLE OBOWIĄZKOWE]

Należy podać wartość kosztów ogólnych tj. kosztów bezpośrednio związanych z przygotowaniem i realizacją operacji tj.:

- a) przygotowanie dokumentacji technicznej operacji w szczególności:
 - i. kosztorysów,
 - ii. projektów architektonicznych lub budowlanych,
 - iii. oceny lub raportów oddziaływania na środowisko,
 - iv. dokumentacji geologicznej lub hydrologicznej,
 - v. wypisów z ewidencji gruntów i budynków,
 - vi. projektów technologicznych
- b) opłaty za patenty lub licencje;
- c) koszty sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego oraz związane z kierowaniem robotami budowlanymi.

Koszty sprawowania nadzoru inwestorskiego nad zakupem i montażem urządzenia w przypadku, gdy urządzenie to jest jedynym kosztem ogólnym operacji lub gdy mogą zachodzić podejrzenia, że koszty te są utworzone sztucznie, nie mogą być kosztem kwalifikowalnym.

Koszty związane z kierowaniem budową lub robotami budowlanymi w przypadku, gdy wnioskodawca zleca wykonanie robót budowlanych w całości, nie mogą być dodatkowo naliczane jako koszty ogólne, gdyż w tym przypadku koszty związane z kierowaniem budową wliczone zostały do wielkości narzutów na koszty pośrednie w kosztorysie inwestorskim (wchodzą do wartości kosztorysowej robót budowlanych).

W kolumnie **Całkowity koszt operacji Schemat I (w zł z VAT)** oraz kolumnie **Całkowity koszt operacji - Schemat II (w zł z VAT)** wartość kosztów ogólnych należy podać w pełnej wysokości.

Natomiast w kolumnie **Koszty kwalifikowalne operacji Schemat I (w zł bez VAT)** oraz w kolumnie **Koszty kwalifikowalne operacji - Schemat II (w zł bez VAT)** należy wpisać koszty ogólne uznane za kwalifikowalne.

UWAGA:

Należy mieć na uwadze, iż koszty ogólne dla operacji **Schematu I** oraz **Schematu II** mogą być poniesione w łącznej wysokości do 10% sumy kwalifikowalnych kosztów inwestycyjnych, wymienionych w punktach **20.1. – 20.12.** oraz **21.1. – 21.4.** poszczególnych Schematów. Wartość ta powinna być zgodna z wartością w **Zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji (wiersz Suma Koszty ogólne (Ko), kolumna 5 – ogółem).**
20.14. Inne koszty niekwalifikowalne – [POLE OBOWIĄZKOWE]

21.6. Inne koszty niekwalifikowalne – [POLE OBOWIĄZKOWE]

Jeżeli poniesione koszty nie mieszczą się w żadnej z kategorii kosztów wymienionych w wierszach **20.1. – 20.13. – Schemat I** oraz **21.1. – 21.5. – Schemat II**, a są bezpośrednio związane z realizacją operacji należy umieścić je w polu **Inne koszty niekwalifikowalne**. W polu tym **nie należy** umieszczać kosztów podatku VAT.

Koszty niekwalifikowalne nie mają wpływu na wysokość kosztów kwalifikowalnych operacji.

20.15 Suma pkt 20.1. - 20.14. - [POLE OBOWIĄZKOWE]**21.7. Suma pkt 21.1.- 21.6. - [POLE OBOWIĄZKOWE]**

W wierszach tych, w zależności od Schematu, w ramach którego realizowana jest operacja, należy wpisać sumę poszczególnych pól kolumny **Całkowity koszt operacji (w zł z VAT)** oraz sumę pól kolumny **Koszty kwalifikowalne operacji (w zł bez VAT)**.

Suma wartości pól **20.15. Suma pkt 20.1. - 20.14.** oraz **21.7. Suma pkt 21.1.- 21.6.** w kolumnie **Koszty kwalifikowalne operacji (w zł bez VAT)** musi być zgodna z wartością wpisaną w pkt **22.1.** oraz w **Zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji** w polu **Suma kosztów kwalifikowalnych operacji (Ki+ Ko)**, kolumna 5 – ogółem. Ww. suma powinna być również równa kwocie wartości wnioskowanej kwoty pomocy wpisanej w pkt **24.**

W polach **20.15.1. - 20.15.3.** oraz **21.7.1 - 21.7.3.** należy podać odpowiednio koszty przeznaczone na realizację zadań w ramach operacji w odniesieniu do poszczególnych grup podmiotów (PGL LP, właścicieli prywatnych, jednostek należących do sektora finansów publicznych).

- W przypadku prac z zagospodarowania lasu ww. wydzielenie kosztów powinno zostać przeprowadzone na poziomie *Zestawienia prac i kosztów*.
- W przypadku robót budowlanych wydzielenie kosztów powinno zostać przeprowadzone w kosztorysie inwestorskim.
- Szacowanie kosztów ogólnych przypadających na poszczególne grupy podmiotów powinno odbyć się proporcjonalnie do kosztów inwestycyjnych przypadających na poszczególne grupy podmiotów.

Przykład:

Przedmiotem operacji jest przebudowa dojazdu pożarowego o długości 10 km (8 km zlokalizowanych jest na gruntach nadleśnictwa zaś 2 km na gruntach właścicieli prywatnych). Planowany koszt inwestycji to 1 mln zł (netto) – z czego 990 tys. zł to koszty inwestycyjne, zaś 10 tys. zł to koszty ogólne związane z przygotowaniem dokumentacji projektowo-kosztorysowej.

Z kosztorysu inwestorskiego wynika, iż w tym przypadku koszty robót rozkładają się proporcjonalnie do kilometrażu drogi zlokalizowanej na gruntach różnych typów własności, i tak:

- 80 % kosztów (792 tys. zł) dotyczy części inwestycji zlokalizowanej na gruntach w zarządzie PGL LP,
- 20 % kosztów (198 tys. zł) odnosi się do części inwestycji na gruntach właścicieli prywatnych.

Podmioty objęte operacją	Koszty inwestycyjne [w zł bez VAT]	Koszty ogólne [w zł bez VAT]	Razem koszty [w zł bez VAT]
Nadleśnictwo	792 000	8 000	800 000
Jednostki organizacyjne należące do sektora finansów publicznych	0	0	0
Właściciele prywatni	198 000	2 000	200 000
Razem	990 000	10 000	1 000 000

Dla powyższego przypadku pola wniosku o przyznanie pomocy należałoby wypełnić następująco:

- pkt 21.7.1: 800 000 zł,
- pkt 21.7.2: 0 zł,
- pkt 21.7.3: 200 000 zł
- pkt 22.1: 1 000 000 zł
- pkt 24: 1 000 000 zł

Kwoty należy wpisać w pełnych złotych.

UWAGA:

- Koszty zadań w ramach operacji w odniesieniu do właścicieli prywatnych oraz jednostek należących do sektora finansów publicznych = koszty zadań realizowanych na gruntach właścicieli prywatnych oraz jednostek należących do sektora finansów publicznych.
- W przypadku gdy operacja nie jest realizowana na gruntach którejs z grup podmiotów, we właściwej pozycji należy wpisać „0”.
- Od wartości podanych w ww. polach uzależniona będzie kolejność przysługiwania pomocy.
- Wartości podane w ww. polach zostaną zweryfikowane przez Agencję i na tej podstawie może zostać dokonana zmiana w kolejności przysługiwania pomocy.

22. Koszt realizacji operacji (Schemat I + Schemat II) - [SEKCJA OBOWIĄZKOWA]

Wartość w polu 22. stanowi sumę pól 22.1. Koszty kwalifikowalne realizacji operacji oraz 22.2. Koszty niekwalifikowalne realizacji operacji.

Wartość ta musi być równa sumie wartości wpisanych w wierszu 20.15. Suma pkt 20.1.-20.14. w kolumnie **Całkowity koszt operacji Schemat I (w zł z VAT)** oraz 21.7. Suma pkt 21.1. 21.6. w kolumnie **Całkowity koszt operacji Schemat II (w zł z VAT)**. 22.1. Koszty kwalifikowalne realizacji operacji - [POLE OBOWIĄZKOWE]

Wartość w polu 22.1. jest to suma pól od 22.1.1. do 22.1.4. i jest równa sumie wartości wpisanych w wierszu 20.15 Suma pkt 20.1.-20.14. w kolumnie **Koszty kwalifikowalne operacji Schemat I (w zł bez VAT)** i 21.7. Suma pkt 21.1.-21.6. w kolumnie **Koszty kwalifikowalne operacji Schemat II (w zł bez VAT)**. Powinna ona być jednocześnie równa kwocie wpisanej w wierszu **Suma kosztów kwalifikowalnych operacji (Ki+ Ko)**, kolumna 5 – ogółem w **Zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji**.

22.1.1. Koszty kwalifikowalne realizacji I etapu operacji – 22.1.4. Koszty kwalifikowalne realizacji IV etapu operacji - [POLA OBOWIĄZKOWE]

W zależności od ilości etapów realizacji operacji, należy wypełnić odpowiednio pola od 22.1.1. do 22.1.4.

Jeżeli operacja realizowana jest w ramach np. jednego etapu, należy wpisać wartość w polu 22.1. – **Koszty kwalifikowalne realizacji operacji** przenieść do pola 22.1.1. - **Koszty kwalifikowalne realizacji I etapu operacji**, w takim przypadku pola 22.1.2. – 22.1.4. należy pozostawić niewypełnione.

Poszczególne wartości pól od 22.1.1. do 22.1.4. muszą równać się odpowiednim wartościom z kolumn 6-9 w wierszu **Suma kosztów kwalifikowalnych operacji (Ki+ Ko)** w **Zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji**.

22.2. Koszty niekwalifikowalne realizacji operacji - [POLE OBOWIĄZKOWE]

W zależności od Schematu, koszty niekwalifikowalne realizacji operacji można obliczyć, odejmując od kwoty w polu 20.15. Suma pkt 20.1. – 20.14. kolumna **Całkowity koszt operacji Schemat I (w zł z VAT)** kwotę wpisaną w polu 20.15. Suma pkt 20.1. – 20.14. kolumna **Koszty kwalifikowalne operacji Schemat I (w zł bez VAT)** lub od kwoty w polu 21.7. Suma pkt 21.1. – 21.6. kolumna **Całkowity koszt operacji Schemat II (w zł z VAT)** odejmując kwotę wpisaną w polu 21.7. Suma pkt 21.1. – 21.6. kolumna **Koszty kwalifikowalne operacji Schemat II (w zł bez VAT)**.

Koszty niekwalifikowalne operacji stanowią sumę kosztów niekwalifikowanych realizacji Schematu I oraz Schematu II.

W przypadku braku kosztów niekwalifikowalnych, w polu tym należy wpisać „0”.

23. Poziom współfinansowania operacji**23.1. Maksymalny poziom dofinansowania (procentowo) - [SEKCJA WYPEŁNIONA NA STAŁE]**

Refundacji podlega do 100% kosztów kwalifikowalnych operacji.

24. Wnioskowana kwota pomocy - [SEKCJA OBOWIĄZKOWA]

Pozycja wymagana dla wszystkich wnioskodawców. Zgodnie z przepisami §11 ust.1 Rozporządzenia, niewypełnienie pozycji skutkuje nieprzyznaniem pomocy finansowej.

Wartość w polu 24. stanowi iloczyn wartości podanych w polu 22.1. **Koszty kwalifikowalne realizacji operacji** oraz 23.1. **Maksymalny poziom dofinansowania (procentowo)**.

Wnioskowaną kwotę pomocy należy podać w pełnych złotych.

24.1. Wnioskowana kwota pomocy I etapu operacji – 24.4. Wnioskowana kwota pomocy IV etapu operacji – [POLA OBOWIĄZKOWE]

Pomoc może być wypłacona w maksymalnie:

- 2 etapach w sytuacji, gdy planowana kwota pomocy nie przekracza 4 mln zł;
- 4 etapach w sytuacji, gdy planowana kwota pomocy przekracza 4 mln zł.

Liczba etapów odzwierciedlona jest w zestawieniu rzeczowo–finansowym.

Jeżeli operacja realizowana jest w jednym etapie, wnioskodawca wpisuje w polu **24.1.** całą kwotę pomocy wliczoną w polu **24. Wnioskowana kwota pomocy**, natomiast pola **24.2. – 24.4.** pozostawia niewypełnione.

Wnioskowana kwota pomocy ostatniego etapu stanowi różnicę wartości pola **24. Wnioskowana kwota pomocy** oraz wartości **wnioskowanej pomocy dla poprzednich etapów**.

W przypadku operacji wieloetapowych należy pamiętać, iż wnioskowana kwota pomocy ostatniego etapu powinna stanowić nie mniej niż 25% kwoty z pola **24. Wnioskowana kwota pomocy**.

Suma wnioskowanych kwot pomocy dla wszystkich etapów nie może przekroczyć **Wnioskowanej kwoty dofinansowania realizacji operacji** wpisanej w polu **24**.

24.5. Schemat I oraz 24.6. Schemat II [POLA OBOWIĄZKOWE]

W polach **24.5 – 24.6** należy wpisać wnioskowaną kwotę pomocy w podziale na Schematy. Kwoty powinny być równe wartościom z pól **20.15** oraz **21.7** kolumny **Koszty kwalifikowalne operacji (w zł bez VAT)** dla poszczególnych Schematów. W przypadku nie wnioskowania o pomoc w którymś ze Schematów, w odpowiednim polu należy wpisać „0”.

V. Zestawienie rzeczowo–finansowe operacji

W tabeli ujmuje się tylko koszty kwalifikowalne.

Wszystkie koszty ujęte w zestawieniu podaje się w wartościach netto (bez VAT), **w zaokrągleniu do pełnych złotych w dół**, np. kwotę 100 009,66 zł należy wpisać jako 100 009 zł..

W **Zestawieniu rzeczowo–finansowym operacji** należy wyszczególnić zakres planowanych do realizacji robót, dostaw i usług wraz z określeniem mierników rzeczowych.

Koszty planowane do poniesienia na realizację operacji należy przedstawić w podziale na **Koszty inwestycyjne**, oraz **Koszty ogólne (Ko)**.

W ramach **Kosztów inwestycyjnych (Ki)** należy wymienić poszczególne elementy operacji - zadania⁷ lub grupy zadań. W przypadku prac z zagospodarowania lasu powinny one odpowiadać grupom czynności z SILP⁸. Nazwę zadania lub grupy zadań realizowanych w ramach operacji należy umieścić w nagłówku każdej części **Zestawienia rzeczowo–finansowego operacji** w wierszach oznaczonych **A, B, ...**

Prace z zagospodarowania lasu dotyczące gruntów różnych własności należy opisywać w osobnych grupach zadań.

Poszczególne pozycje zadań lub grupy zadań realizowanych w ramach operacji należy opisać w taki sposób, żeby możliwa była identyfikacja mierników rzeczowych (jednostki miary, ilość, liczba). Dopuszcza się możliwość ogólniejszego formułowania zakresu rzeczowego np. „*Remont połączony z modernizacją dojazdu pożarowego*” w takim przypadku szczegółowe określenie mierników rzeczowych powinno być zawarte w **kosztorysie inwestorskim** (w przedmiarze robót lub zastawieniu elementów scalonych).

Wypełniając Zestawienie rzeczowo–finansowe operacji należy pamiętać, że powierzchnie prac z zagospodarowania lasu muszą odnosić się do tzw. „powierzchni zredukowanych” i powinny być zbieżne z informacjami zamieszczonymi w pozostałych częściach wniosku o przyznanie pomocy.

Przykład 1: W operacji realizowanej przez nadleśnictwo w ramach Schematu I oraz Schematu II możemy wyodrębnić następujące grupy zadań oraz składające się na nie zadania:

I. Koszty inwestycyjne (Ki)

A. Odnowienie powierzchni leśnych - (grunty nadleśnictwa – na powierzchni 10 ha)

B. Pielęgnowanie upraw - (grunty nadleśnictwa - na powierzchni 10 ha)

C. Ochrona lasu przed zwierzyną - (grunty nadleśnictwa - na powierzchni 10 ha)

D. Odnowienie powierzchni leśnych – (grunty prywatne - na powierzchni 2 ha)

E. Pielęgnowanie upraw - (grunty prywatne - na powierzchni 2 ha)

F. Ochrona lasu przed zwierzyną - (grunty prywatne - na powierzchni 2 ha)

⁷ Przez zadanie rozumie się dostawę, robotę lub usługę, będącą przedmiotem zakupu pochodzącego od jednego dostawcy lub wykonawcy, przy czym dostawa obejmować może zarówno jeden przedmiot jak i całą partię, robota może składać się z jednej roboty bądź kilku robót, a usługa może składać się z jednej usługi bądź kilku rodzajów usług.

⁸ System Informatyczny Lasów Państwowych

G. Remont połączony z modernizacją dojazdu pożarowego

W ramach grupy zadań **A** – *Odnowienie powierzchni leśnych - (grunty nadleśnictwa – na powierzchni 10 ha)*, możemy wyróżnić:

1. *przygotowanie bieżące gleby pod odnowienie (km/ ha)*
2. *zakup sadzonek (tys. szt.)*
3. *transport + załadunek + dołowanie sadzonek (tys. szt.)*
4. *sadzenie (tys. szt.)*

W ramach grupy zadań **B** – *Pielęgnowanie upraw - (grunty nadleśnictwa – na powierzchni 10 ha)*, możemy wyróżnić:

1. *wykaszenie chwastów – pierwszy zabieg na powierzchni 10 ha*
2. *wykaszenie chwastów – drugi zabieg na powierzchni 5 ha*

W ramach grupy zadań **C** - *Ochrona lasu przed zwierzyną - (grunty nadleśnictwa – na powierzchni 10 ha)*, możemy wyróżnić:

1. *Zabezpieczanie repelentami (ha)*
2. *Zakup repelentu (kg)*

W ramach grupy zadań **D** - *Odnowienie powierzchni leśnych – (grunty prywatne – na powierzchni 2 ha)*, możemy wyróżnić:

1. *przygotowanie bieżące gleby pod odnowienie (km/ ha)*
2. *zakup sadzonek (tys. szt.)*
3. *transport + załadunek + dołowanie sadzonek (tys. szt.)*
4. *sadzenie (tys. szt.)*

W ramach grupy zadań **E** - *Pielęgnowanie upraw - (grunty prywatne – na powierzchni 2 ha)*, możemy wyróżnić:

1. *wykaszenie chwastów – pierwszy zabieg na powierzchni 2 ha*
2. *wykaszenie chwastów – drugi zabieg na powierzchni 1 ha*

W ramach grupy zadań **F** - *Ochrona lasu przed zwierzyną - (grunty prywatne – na powierzchni 2 ha)*, możemy wyróżnić:

1. *Zabezpieczanie repelentami (ha)*
2. *Zakup repelentu (kg)*

W ramach grupy zadań **G** - *Remont połączony z modernizacją dojazdu pożarowego*, możemy wyróżnić (dwa dopuszczalne warianty):

Wariant 1. (grupowanie wg. rodzajów robót)

1. *roboty przygotowawcze*
2. *roboty ziemne*
3. *wykonanie podbudowy*
4. *wykonanie nawierzchni*
5. *roboty wykończeniowe*
6. *oznakowanie drogi*

lub

Wariant 2. (grupowanie wg. obiektów budowlanych)

1. *Remont połączony z modernizacją dojazdu pożarowego o nawierzchni żwirowej grubości 15 cm i szerokości jezdni 4 m wraz z wykonaniem czterech mijanek (3 m X 25 m), rowów odwodnieniowych, robót wykończeniowych, oznakowaniem drogi.*

W przypadku wariantu 2 miernikiem rzeczowym może być metr lub kilometr bieżący drogi.

Dla robót budowlanych, ujętych w **Zestawieniu rzeczowo–finansowym operacji**, należy sporządzić **Koszty inwestorski** i załączyć go do wniosku.

Koszty kwalifikowalne operacji (w zł) ujmowane są w kwocie **Ogółem** (kolumna 5) oraz w podziale na etapy realizacji projektu (I – IV etap) uwzględniając terminy określone w polu **19. Planowany termin zakończenia etapu (miesiąc/rok)**.

Wartość w polu **Suma koszty ogólne (Ko)** nie może być wyższa niż 10% wartości kosztów w polu **Suma poszczególnych sum zadań inwestycyjnych**.

Wartość kosztów ogólnych przekraczająca 10% wartości kosztów w polu **Suma poszczególnych sum zadań inwestycyjnych** stanowi koszt niekwalifikowalny i nie jest ujmowana w **Zestawieniu rzeczowo–finansowym operacji**.

W przypadku, gdy któreś z pól zestawienia rzeczowo-finansowego nie dotyczy operacji, pole to należy zostawić niewypełnione.

Uwaga:

W przypadku konieczności dodania dodatkowych wierszy do Zestawienia rzeczowo-finansowego w arkuszu Excel, czynność tą należy wykonać poprzez wybranie w *pasku narzędzi* opcji *wstaw – wiersze*. **VI. Do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się: [SEKCJA OBOWIĄZKOWA]**

W kolumnie **Liczba załączników** należy podać odpowiednio liczbę załączonych dokumentów (w dniu składania wniosku o przyznanie pomocy) oraz w zależności od tego, czy dany załącznik dotyczy wnioskodawcy lub realizowanej operacji, należy zaznaczyć poprzez wstawienie znaku „X” w odpowiednie pole.

W przypadku gdy wnioskodawca nie posiada danego załącznika, nie będącego załącznikiem niezbędnym do przeprowadzenia wstępnej weryfikacji spełniania podstawowych wymogów formalnych lub gdy dany załącznik nie dotyczy wnioskodawcy, w kolumnie **Liczba załączników należy wstawić kreskę**.

W dalszej części niniejszej Instrukcji określono, w jakich sytuacjach konieczne jest przedłożenie poszczególnych dokumentów.

VII. Oświadczenie wnioskodawcy

Wnioskowana kwota pomocy wpisana w punkcie 1 powinna być równa kwocie z pozycji **24. Wnioskowana kwota pomocy**.

Po zapoznaniu się z treścią oświadczenia, czytelny podpis, w wyznaczonym miejscu, składa nadleśniczy, albo, jeżeli nadleśniczy udzielił stosownego pełnomocnictwa, ustanowiony pełnomocnik. Dodatkowo podpis należy opatrzyć pieczęcią imienną.

UWAGA:

Zgodnie z art. 30 ust. 2 i 3 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 65/2011 z dnia 27 stycznia 2011 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w odniesieniu do wprowadzenia procedur kontroli oraz do zasady wzajemnej zgodności w zakresie środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich (Dz. Urz. UE L 25 str. 8) „w przypadku stwierdzenia, że beneficjent umyślnie złożył fałszywe oświadczenie, daną operację wyklucza się ze wsparcia EFRROW i odzyskuje się wszystkie kwoty, które już zostały na nią wypłacone. Ponadto beneficjenta wyklucza się z otrzymywania wsparcia w ramach tego samego środka w roku kalendarzowym, w którym dokonano ustalenia, oraz w następnym roku kalendarzowym”.

W przypadku, gdy zdarzenie powodujące poniesienie kosztów kwalifikowalnych nie zostało uwzględnione w oddzielnym systemie rachunkowości albo do jego identyfikacji nie wykorzystano odpowiedniego kodu rachunkowego, o których mowa w art. 75 ust. 1 lit. c pkt i rozporządzenia nr 1698/2005, koszty te podlegają refundacji pomniejszonej o 10 %.

Objaśnienia

Do wniosku należy dołączyć oryginały dokumentów chyba, że w niniejszej Instrukcji zostało to określone inaczej.

Kopie dokumentów składanych wraz z wnioskiem powinny być potwierdzone za zgodność z oryginałem przez pracownika ARiMR, podmiot, który wydał dokument lub notariusza, chyba że w treści ich opisu w niniejszej instrukcji określono inaczej.

Dokumenty, o których mowa w punktach 3 i 4 części VI. **Do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się**, należy złożyć na formularzach udostępnionych przez ARiMR.

Dokumenty sporządzone na formularzach udostępnionych przez ARiMR muszą być, w wyznaczonych do tego miejscach, **czytelnie, własnoręcznie podpisane** przez nadleśniczego albo pełnomocnika nadleśniczego oraz opatrzone datą i pieczęcią nadleśnictwa. W sytuacji braku takiego miejsca datę należy wpisać, podpis należy złożyć na pierwszej stronie dokumentu.

Dołączane do wniosku dokumenty, takie jak: opinie, protokoły, odpisy, wypisy, zaświadczenia, pozwolenia itp. uznawane są przez ARiMR za ważne bezterminowo, jeżeli w ich treści albo w Instrukcji do wniosku nie określono inaczej.

Dołączane do wniosku dokumenty powinny być aktualne tj. takie, w których wpisane dane są prawdziwe i zgodne ze stanem faktycznym.

W przypadku dokumentów sporządzonych w języku obcym należy dołączyć tłumaczenie danego dokumentu na język polski sporządzone przez tłumacza przysięgłego.

UWAGA:

Niewpisanie numeru identyfikacyjnego oraz brak załącznika, wskazanego w **VI. Do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się** w części **pt. Załącznik niezbędny do przeprowadzenia wstępnej weryfikacji spełniania podstawowych wymogów formalnych, zgodnie z przepisem § 11 ust. 1 rozporządzenia, skutkuje nieprzyznaniem pomocy finansowej.**

VI. Do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się:

Załącznik niezbędny do przeprowadzenia wstępnej weryfikacji spełniania podstawowych wymogów formalnych:

1. **Wniosek o wpis do ewidencji producentów, jeżeli wnioskodawcy nie został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności** - kopia, a w przypadku składania wniosku o wpis wnioskodawcy do ewidencji producentów łącznie z wnioskiem o przyznanie pomocy – oryginał wniosku.

Kopia dokumentu powinna być potwierdzona za zgodność z oryginałem przez pracownika ARiMR lub podmiot, który wydał dokument lub notariusza.

Dokument wymagany w sytuacji, gdy wnioskodawca nie posiada na dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy nadanego numeru identyfikacyjnego. Zgodnie z art. 11 ust. 3 pkt 5 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. 2012r., poz. 86) wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy wnioskodawca może złożyć *Wniosek o wpis do ewidencji producentów* – oryginał lub jego kopię potwierdzoną za zgodność z oryginałem w przypadku, gdy wniosek o wpis do ewidencji producentów został złożony we wcześniejszym terminie, a wnioskodawca, do chwili złożenia wniosku o przyznanie pomocy w ramach przedmiotowego działania, nie otrzymał wymaganego numeru.

Więcej informacji w tym zakresie można znaleźć w niniejszej Instrukcji w opisie punktu **I.1. Numer identyfikacyjny** oraz na stronie internetowej ARiMR (www.arimr.gov.pl w zakładce Dla Beneficjenta/Pobierz wnioski/Inne wnioski) lub należy zgłosić się do Biura Powiatowego ARiMR właściwego terytorialnie dla miejsca siedziby wnioskodawcy.

UWAGA Niedołączenie tego załącznika przez wnioskodawcę, któremu nie został nadany numer identyfikacyjny producenta, zgodnie z przepisem § 11 ust. 1 rozporządzenia, skutkuje nieprzyznaniem pomocy bez uprzedniego wezwania do usunięcia braków (z zastrzeżeniem § 11 ust. 1a rozporządzenia).

Pozostałe załączniki wymagane do przeprowadzenia weryfikacji wniosku.

I. Załącznik dotyczący wnioskodawcy

2. **Dokument powołania nadleśniczego w nadleśnictwie, które ubiega się o przyznanie pomocy** - kopia

Kopia dokumentu powinna być potwierdzona za zgodność z oryginałem przez pracownika ARiMR lub podmiot, który wydał dokument lub notariusza.

II. Załączniki dotyczące prowadzonej działalności oraz operacji

3. **Charakterystyka przyrodniczo-gospodarcza operacji planowanej do realizacji przez nadleśnictwo oraz obszaru, na którym operacja będzie realizowana** - sporządzona na formularzu opracowanym i udostępnionym przez ARiMR, stanowiącym Załącznik Nr 1 do wniosku o przyznanie pomocy

Dokument należy sporządzić na formularzu opracowanym i udostępnionym przez ARiMR i przedłożyć w oryginale

Poza częścią opisową, do załącznika pt. „Charakterystyka..” należy dołączyć dokumenty wymienione w treści załącznika. Istnieje możliwość potraktowania formularza jako *strony tytułowej* opracowania i wpisania w odpowiednie pola numerów stron, w których znajdzie się rozwinięcie poszczególnych punktów. Dokument składa się z poniższych rozdziałów, w których należy umieścić stosowne informacje.

- **Informacje ogólne.**
Należy podać ogólne informacje dotyczące nadleśnictwa m.in. odnoszące się do terminu obowiązywania Planu Urządzenia Lasu, wewnętrznego podziału na obręby oraz leśnictwa.
- **Położenie przyrodniczo-leśne, warunki klimatyczne, hydrologiczne, glebowe i siedliskowe.**
- **Uszkodzenia wynikłe z katastrofy w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa wraz z planem odbudowy (dotyczy nadleśnictw wnioskujących o pomoc w Schemacie I)**
Należy przedstawić opis skutków klęski/ katastrofy, ich umiejscowienie, obszar, jak również zaprezentować syntetyczny plan odbudowy potencjału produkcji leśnej na uszkodzonych powierzchniach. W opisie należy uwzględnić również lasy nie będące w zarządzie PGL LP.
- **Opis stanu lasów niebędących w zarządzie PGL LP, położonych w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa.**
- **Opis zadań z zakresu hodowli lasu realizowanych w ramach operacji oraz ogólna charakterystyka hodowli lasu w nadleśnictwie.**

1. W przypadku, gdy operacja dotyczy prac z działu hodowli lasu założenia projektowe powinny zawierać informacje dotyczące m. in.: sposobu przygotowania gleby, siedliska, zaprojektowanego składu gatunkowego, formy zmieszania gatunków na zakładanych uprawach, więźby sadzenia, poprawek, uzupełnień, zabiegów pielęgnacyjnych, itp.
 2. Opis powinien zawierać informacje dotyczące uwzględnienia w założeniach projektowych elementów kształtowania i ochrony różnorodności biologicznej (np. zakładania ognisk biocenotycznych).
 3. Opis powinien również zawierać ogólną charakterystykę hodowlaną nadleśnictwa.
- **Opis zadań z zakresu ochrony lasu i ochrony przyrody realizowanych w ramach operacji oraz ogólna charakterystyka ochrony lasu i ochrony przyrody w nadleśnictwie.**
 1. W przypadku, gdy operacja dotyczy prac z działu ochrony lasu, założenia projektowe powinny zawierać opis planowanych zabiegów.
 2. Należy również scharakteryzować zagadnienia dotyczące ochrony lasu oraz ochrony przyrody w nadleśnictwie.
Opis powinien zawierać m. in. informacje dotyczące form ochrony przyrody w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa (np: Parków Narodowych, Parków Krajobrazowych, obszarów Natura 2000 itp.) oraz udostępnienia obszarów leśnych dla społeczeństwa, zagospodarowania rekreacyjnego, edukacyjnego i turystycznego (Leśnych Kompleksów Promocyjnych itp.).
 - **Kalkulacja kwotowego udziału w operacji właścicieli lasów różnej własności określonego w pkt 20.15.1 - 20.15.3 oraz 21.7.1 - 21.7.3 wniosku o przyznanie pomocy.**
W celu potwierdzenia informacji zawartej we wniosku odnośnie kwot przeznaczonych na realizację operacji w lasach poszczególnych własności oraz danych zawartych w innych dokumentach (kosztorysach, zestawieniach kosztów prac z zagospodarowania lasu) należy wypełnić tabelę (zgodnie ze wskazaniem zawartymi w opisie pkt 20.15.1. - 20.15.3. oraz 21.7.1 - 21.7.3.)
 - **Uzasadnienie realizacji operacji.**
Należy uzasadnić potrzebę realizacji operacji w zakresie objętym wnioskiem. Należy mieć na uwadze, iż zgodnie z § 3 ust. 1 Rozporządzenia „Pomoc jest przyznawana na operację spełniającą wymagania określone w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, w szczególności uzasadnioną gospodarczo lub przyrodniczo”.
 - **Zestawienie prac i kosztów (dotyczy prac z zagospodarowania lasu).**
 - a. W przypadku, gdy w skład operacji wchodzi prace związane z zagospodarowaniem lasu, do *Charakterystyki* należy dołączyć **Zestawienie prac i kosztów** (sporządzone z „Raportów Zespołu Zadaniowego” SILP) w postaci wydruków:
 - 1) **Wniosków szczegółowych** oraz
 - 2) odpowiadającym im **Pozycji planów wg. czynności/ materiałów** (prace zestawione wg. leśnictw).

Ww. dokumenty powinny zawierać informacje szczegółowo opisujące dane zawarte w Zestawieniu rzeczowo-finansowym.

W przypadku, gdy w dołączonych *Wnioskach szczegółowych* użyto *czynności* innych niż opisane w „*Katalogu norm czasu dla prac leśnych wykonywanych w zagospodarowaniu lasu*” obowiązującego w PGL Lasy Państwowe wraz z *Zestawieniem prac i kosztów* należy złożyć kopie decyzji nadleśniczego wprowadzających je do stosowania
 - b i c. Jeżeli w operacji uwzględniono udział lasów niebędących w zarządzie nadleśnictwa należy dołączyć dodatkowo **Zestawienie prac i kosztów** sporządzone w układzie jak we ww. *Wnioskach szczegółowych* dla prac wykonywanych w PGL LP.
Zestawienie należy przygotować odrębnie dla:
 - właścicieli prywatnych,
 - jednostek należących do sektora finansów publicznych.
 - **Materiał kartograficzny.**
 1. Na materiał kartograficzny dołączany do *Charakterystyki* składa się:
 - a) **kopia mapy ewidencyjnej** (wydana przez urząd gminy lub starostwo powiatowe);
 - b) **kopia mapy gospodarczej** (zalecana skala 1:10 000).

Na materiał kartograficzny wymieniony w punktach a i b należy precyzyjnie wrysować obszar planowych prac/ robót, w tym:

 - rozmieszczenie gatunków oraz elementów różnorodności biologicznej na uprawach leśnych,
 - elementy zabezpieczenia przeciwpożarowego.
 - oznaczeniem granic gruntów dla poszczególnych grup podmiotów objętych operacją (PGL LP, jednostek zaliczonych do SFP, właścicieli prywatnych).

UWAGA

W przypadku, gdy dla nadleśnictwa sporządzono Leśną Mapę Numeryczną (LMN) możliwe jest przedłożenie w Agencji zamiast mapy, o której mowa w pkt. b), CZYTELNEGO wydruku z LMN, zawierającego warstwę mapy gospodarczej – z naniesionymi elementami, o których mowa powyżej.

- c) **kopia mapy przeglądowej ochrony przeciwpożarowej nadleśnictwa** składana w przypadku wnioskowania o pomoc w ramach:
- Schematu II;
 - Schematu I (w przypadku, gdy przedmiotem operacji jest budowa/przebudowa/ remont połączony z modernizacją dróg leśnych).

2. Jeżeli szczegółowość elementów operacji nie pozwala na umieszczenie ich na ww. mapach, **dotatkowo** należy dołączyć inne mapy lub szkice.

• **Sposób postępowania na wypadek powstania pożaru.**

Ustalony na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380, z późn. zm.). Dokument składany w przypadku wnioskowania o pomoc w ramach:

- Schematu II;
- Schematu I - w przypadku, gdy przedmiotem operacji jest budowa/przebudowa/ modernizacja dróg leśnych.

• **Charakterystyka techniczna drogi.**

W przypadku, gdy przedmiotem operacji jest budowa, przebudowa lub remont połączony z modernizacją dróg leśnych, do *Charakterystyki* należy dołączyć:

- a. **opis techniczny**, zawierający następujące elementy:
 - opis konstrukcji i nośności nawierzchni;
 - kilometrąż projektowanej drogi wraz ze zjazdami;
- b. **plan sytuacyjny**, zawierający:
 - lokalizację mijanek, placów manewrowych, zjazdów,
- c. **przekrój normalny drogi na prostej.**

Załącznik „*Charakterystyka przyrodniczo-gospodarcza operacji...*” powinien zostać podpisany i opieczątowany przez nadleśniczego lub jego pełnomocnika.

4. Informacja o ustaleniach podjętych przez nadleśniczego i właściwego starostę dotyczących zapewnienia możliwości udziału w operacji właścicielom lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa - sporządzona na formularzu opracowanym i udostępnionym przez ARiMR, stanowiącym Załącznik Nr 2 do wniosku o przyznanie pomocy.

Dokument należy sporządzić na formularzu opracowanym i udostępnionym przez ARiMR i przedłożyć w oryginale.

Nadleśnictwo jest zobowiązane do uwzględnienia w operacji potrzeb lasów niebędących w zarządzie nadleśnictwa oraz umożliwienia uczestnictwa w operacji ich właścicielom.

Przedmiotowy załącznik należy wypełnić na podstawie dokumentacji potwierdzającej przeprowadzenie stosownych ustaleń z właściwymi starostami.

W polu *Uwagi* przedmiotowego dokumentu można wpisać powody, którymi kierował się nadleśniczy ze starostą podejmując decyzję o włączeniu/ odmowie włączenia danego właściciela do operacji realizowanej przez nadleśnictwo.

Uwaga

- Dokument *Informacja o ustaleniach podjętych przez nadleśniczego i właściwego starostę..*” sporządza się dla każdego starostwa z osobna. Liczba załączników składanych w ARiMR jest uzależniona od ilości Starostw Powiatowych:
 - a) znajdujących się w zasięgu terytorialnym leśnictw uznanych za uszkodzone (wymienionych w załączniku nr 1 do Rozporządzenia) - w przypadku realizacji operacji w ramach Schematu I lub
 - b) pozostających w zasięgu terytorialnym całego nadleśnictwa - w przypadku realizacji operacji w ramach Schematu II.
- W przypadku miast na prawach powiatu *Ustalenia* należy przeprowadzić z prezydentem miasta lub osobą przez niego upoważnioną.

Przebieg procedury umożliwiającej udział w operacji właścicielom lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa

I. W celu zapewnienia udziału w operacji właścicielom lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa **nadleśniczy w porozumieniu ze starostami:**

- a) właściwymi ze względu na zasięg terytorialny **wszystkich leśnictw wymienionych w załączniku nr 1** do Rozporządzenia - w przypadku realizacji operacji w ramach Schematu I;
- b) właściwymi ze względu na zasięg terytorialny **całego nadleśnictwa** - w przypadku operacji objętych Schematem II,

ustala pisemnie (np. w formie protokołu):

- obszar planowany do objęcia operacją oraz
- zakres planowanych kosztów.

W oparciu o potrzeby występujące w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa może zostać ustalony zakres kosztów, mieszczący się w zakresie kosztów kwalifikowalnych w ramach określonych w § 7 ust. 2 Rozporządzenia.

Ustalany ze starostą obszar operacji oraz zakres kosztów odnoszących się do lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa nie musi wiązać się bezpośrednio z miejscem i zakresem operacji planowanym do realizacji w lasach będących w zarządzie PGL LP. Starosta ma prawo do składania własnych propozycji odnośnie potencjalnego miejsca i zakresu realizacji operacji.

W zależności od realizowanego Schematu, ustalony ze starostą obszar może odnosić się do zasięgu terytorialnego wszystkich lub wybranych leśnictw, w których uznano potrzebę realizacji operacji.

Dokumentację potwierdzającą przeprowadzenie *ustaleń z właściwymi starostami* należy zachować do ewentualnej kontroli.

II. Nadleśniczy pisemnie podaje do publicznej wiadomości zamiar realizacji operacji uwzględniającej ustalony ze starostą obszar i zakres kosztów w siedzibie nadleśnictwa oraz poprzez władze właściwych powiatów i gmin, w miejscach zwyczajowo przyjętych.

Fakt podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w punkcie II., należy potwierdzić pieczęcią właściwych organów na wzorze ogłoszenia.

Zaleca się również, aby ogłoszenie zamiaru realizacji operacji nastąpiło również bezpośrednio w miejscowościach, które zostały uwzględnione w ogłoszeniu, poprzez np. bezpośrednie poinformowanie właściwych sołtysów lub wywieszenie stosownej informacji na tablicy ogłoszeń w miejscowości, której dotyczy ogłoszenie.

Przyjmowanie zgłoszeń właścicieli lasów odbywa się w okresie 30 dni od dnia ukazania się ogłoszenia.

III. Po upływie 30 dni od dnia podania do publicznej wiadomości informacji o planowaniu realizacji operacji w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa **nadleśniczy w porozumieniu ze starostą:**

- a) dokonuje weryfikacji zgłoszeń,
- b) przeprowadza wizytację na terenie lasów objętych zgłoszeniem;
- c) sporządza listę właścicieli lasów, którzy kwalifikują się do udziału w operacji i udostępnia ją w siedzibie nadleśnictwa oraz poprzez władze właściwych powiatów i gmin, w miejscach zwyczajowo przyjętych.

UWAGA

IV. Nadleśniczy **przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy włącza właścicieli lasów**, o których mowa w ust. 9 pkt 3, **do operacji** realizowanej przez nadleśnictwo, w trybie art. 35 ust. 4 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2011 r. Nr 12, poz. 59 z późn. zm.).

5. Opinia rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych stwierdzająca zgodność założeń projektowych z wymaganiami przepisów z zakresu ochrony przeciwpożarowej terenów leśnych – oryginał lub kopia.

Wymieniony załącznik powinien być złożony w oryginale lub kopii potwierdzonej za zgodność z oryginałem przez pracownika ARiMR lub podmiot, który wydał dokument lub notariusza.

Przedmiotowy dokument powinien być wydany na podstawie informacji zawartych we wniosku o przyznanie pomocy oraz załącznikach, w oparciu o przepisy związane z zabezpieczeniem przeciwpożarowym terenów leśnych tj:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie *szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów* (Dz. U. Nr 58, poz.405, z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719, z późn. zm.).

Opinia powinna zawierać następujące elementy:

- Nazwę nadleśnictwa;
- Zakres prac/ robót realizowanych w ramach operacji – (zgodnie z grupami zadań „A, B, C..” wymienionymi w Zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji);
- Miejsce realizacji operacji (województwo, powiat, gmina, miejscowość, leśnictwo – zgodnie z informacjami podanymi w pkt 17 wniosku);
- **Stwierdzenie zgodności założeń projektowych operacji z wymaganiami przepisów z zakresu ochrony przeciwpożarowej terenów leśnych;**

lub:

Stwierdzenie braku związku zadań planowanych do realizacji w ramach operacji z wymaganiami przepisów z zakresu ochrony przeciwpożarowej terenów leśnych;

- Imię i nazwisko rzeczoznawcy oraz numer uprawnień.

Rzeczoznawcami uprawnionymi do wydawania ww. opinii są rzeczoznawcy działający na podstawie uprawnień wydanych w trybie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 121, poz. 1137, z późn. zm.).

6. Protokół z oceny udatności upraw - w przypadku, gdy w zakres operacji wchodzi wykonanie poprawek w uprawach leśnych - kopia

Kopia dokumentu powinna być potwierdzona za zgodność z oryginałem przez pracownika ARiMR lub podmiot, który wydał dokument lub notariusza.

Należy dołączyć do wniosku w przypadku, gdy w zakres operacji wchodzi wykonanie poprawek w uprawach leśnych.

7. Pełnomocnictwo, jeżeli wnioskodawca działa przez pełnomocnika

Należy dołączyć do wniosku w sytuacji, gdy nadleśniczego będzie reprezentował w stosunkach z ARiMR pełnomocnik.

Załączane do wniosku pełnomocnictwo, na którym własnoręczność podpisów została potwierdzona przez notariusza lub konsula, powinno być oryginałem lub kopią potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza lub pracownika ARiMR.

Dane dotyczące pełnomocnika wnioskodawcy zawarte w sekcji 7 wniosku powinny być zgodne z załączonym do wniosku pełnomocnictwem.

Pełnomocnictwo musi być sporządzone w formie pisemnej oraz określać w swojej treści w sposób niebudzący wątpliwości rodzaj czynności, do których pełnomocnik jest umocowany.

9. Kosztorys inwestorski – w przypadku gdy operacja obejmuje inwestycję polegającą na budowie, przebudowie lub remoncie połączonym z modernizacją

Wymieniony załącznik powinien być złożony w oryginale lub kopii potwierdzonej za zgodność z oryginałem przez pracownika ARiMR lub podmiot, który wydał dokument lub notariusza.

Wymagany w zakresie robót budowlanych⁹, w układzie odpowiadającym zadaniom opisanym w **Zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji**. Wyczerpania w kosztorysie inwestorskim muszą uwzględniać wartości netto (bez VAT). Wartość kosztorysową robót budowlanych (całkowitą) należy podać w cenach netto (bez VAT).

Kosztorys sporządzony metodą kalkulacji uproszczonej należy wykonać w oparciu o wymagania rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz.U. Nr 130 poz. 1389).

1. W kosztorysie należy wydzielić koszty kwalifikowalne i niekwalifikowalne w ramach operacji

Jeśli w operacji występują roboty budowlane, których koszty wykonania zaliczane są do kosztów kwalifikowalnych operacji oraz roboty budowlane, których koszty wykonania niezaliczane są do kosztów kwalifikowalnych, wnioskodawca zobowiązany jest dokonać rozdzielenia tych robót.

⁹ Robót budowlanych w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku - Prawo budowlane (Dz.U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.).

Wyodrębnienie kosztów kwalifikowalnych oraz niekwalifikowalnych, zgodnie z wymaganiami programowymi, powinno być dokonane w sposób jednoznaczny i czytelny w przedstawionych załącznikach do wniosku.

Przykładowo, wnioskodawca może dokonać wyodrębnienia kosztów kwalifikowalnych:

- w kosztorysie inwestorskim, dzieląc go na dwie części, jedną z kosztami kwalifikowalnymi oraz drugą z niekwalifikowalnymi (sposób zalecany);
- w dodatkowym kosztorysie „różnicowym” zawierającym, przykładowo, jedynie koszty kwalifikowalne;
- w oddzielnej tabeli z wyliczeniami kosztów kwalifikowalnych oraz niekwalifikowalnych oraz z odnośnikami z tabeli do odpowiednich pozycji w kosztorysie/kosztorysach;
- w „przedmiarze robót” oraz odrębnie sporządzić kalkulację kosztorysową dla robót budowlanych zaliczanych do kosztów kwalifikowalnych, odrębnie dla robót budowlanych niezaliczanych do kosztów kwalifikowalnych;
- w innej jednoznacznej formie.

Np.: można wykonać inwentaryzację kosztów niekwalifikowalnych i odjąć je od całkowitej wartości robót budowlanych wyliczonej w kosztorysie inwestorskim, otrzymując jedynie koszty kwalifikowalne.

Gdy istnieje taka możliwość, podział na koszty kwalifikowalne oraz niekwalifikowalne należy wykonać w kosztorysie inwestorskim (jako kosztorysie specjalnie przygotowanym na potrzeby planowanej operacji). W tabeli wartości elementów scalonych należy w takim przypadku wydzielić pozycje dla kosztów niekwalifikowalnych.

W każdym przypadku kosztorys sporządzony przez wnioskodawcę powinien umożliwiać ARiMR sprawdzenie poprawności wydzielenia kosztów kwalifikowalnych w robotach budowlanych. W przypadku wystąpienia wątpliwości w ramach uzupełnienia wniosku, wnioskodawca zostanie wezwany do udzielenia dodatkowych wyjaśnień związanych z kwalifikowalnością kosztów.

Odrębnie obliczoną wartość kosztorysową dla kosztów kwalifikowalnych należy przenieść do Zestawienia rzeczowo-finansowego.

Sporządzając kosztorys należy mieć na uwadze, iż koszty związane z pozyskiwaniem i transportem surowca drzewnego są kosztem niekwalifikowalnym operacji.

W przypadku ubiegania się o pomoc finansową na dokończenie rozpoczętych inwestycji budowlanych, należy przedstawić m.in.:

- kosztorys inwestorski dotyczący robót zrealizowanych przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy wykonany na podstawie inwentaryzacji wykonanych robót (koszty niekwalifikowalne) oraz kosztorys inwestorski na roboty, które będą wykonane po złożeniu wniosku (koszty kwalifikowalne),
- poświadczoną przez kierownika budowy kserokopię pierwszej strony dziennika budowy z wpisem dotyczącym rozpoczęcia inwestycji, stroną dziennika zawierającą ostatni wpis dokumentujący zakres zrealizowanej inwestycji przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy oraz oryginał protokołu odbioru dla zakresu robót już wykonanych podpisany przez kierownika budowy i inwestora,
- oryginał protokołu odbioru dla zakresu robót już wykonanych podpisany przez kierownika budowy lub przez osobę posiadającą odpowiednie uprawnienia budowlane i inwestora.

Udokumentowanie robót pozostałych do wykonania w ramach wniosku o przyznanie pomocy powinno być przedstawione w sposób czytelny i jednoznaczny. Możliwe jest również przedstawienie kosztorysu inwestorskiego dla całego obiektu z zaznaczeniem wykonanych już robót i jednocześnie kosztorysu inwestorskiego na roboty pozostałe do wykonania (objęte wnioskiem).

UWAGA:

2. W kosztorysie należy również wyodrębnić odpowiednio koszty robót planowanych do poniesienia dla części inwestycji realizowanych na gruntach poszczególnych grup podmiotów objętych operacją (w przypadku, gdy operacja zawiera zadania związane z prowadzeniem robót budowlanych, realizowanych na gruntach innych niż w zarządzie PGL LP).

Dane te muszą być spójne z informacjami podanymi w pkt 20.15.1 - 20.15.3 oraz 21.7.1 - 21.7.3 wniosku o przyznanie pomocy oraz w pkt. 8 załącznika „*Charakterystyka przyrodniczo-gospodarcza operacji...*”.

Powyższe wyodrębnienie kosztów robót budowlanych jest konieczne ze względu na wymogi rozporządzenia uzależniające kolejność przysługiwania pomocy od udziału kosztów kwalifikowalnych przeznaczonych na realizację inwestycji w lasach niebędących w zarządzie nadleśnictwa, w stosunku do wysokości wnioskowanej kwoty pomocy we wniosku o przyznanie pomocy. W przypadku braku wydzielenia kosztów we wskazanym sposobie Agencja w procesie weryfikacji wniosku uzna, iż w zadaniu, dla którego sporządzono kosztorys, brak jest udziału innych niż PGL LP podmiotów, co będzie miało odzwierciedlenie w punktacji związanej z kolejnością przysługiwania pomocy.

9. Ostateczne pozwolenia, zezwolenia lub inne decyzje, których uzyskanie jest wymagane przez odrębne przepisy do realizacji inwestycji objętych operacją, a także kopie innych dokumentów potwierdzających spełnienie określonych w odrębnych przepisach warunków realizacji inwestycji objętych operacją – w przypadku gdy w ramach operacji będą realizowane tego typu inwestycje – kopia

Kopie dokumentów powinny być potwierdzone za zgodność z oryginałem przez pracownika ARiMR lub podmiot, który wydał dokument lub notariusza.

Jeżeli z odrębnych przepisów, w szczególności przepisów budowlanych, sanitarnych, ochrony środowiska wynika obowiązek uzyskania, do realizacji operacji, decyzji, pozwoleń lub opinii organów administracji publicznej – wnioskodawca jest zobowiązany załączyć do wniosku kopie tych dokumentów np.:

- **Ostateczne pozwolenie na budowę lub pozwolenie wodnoprawne lub w przypadku, gdy przedmiotem operacji jest wykonanie studni – decyzja o zatwierdzeniu projektu prac geologicznych** – w przypadku, gdy na podstawie przepisów prawa budowlanego lub przepisów prawa geologicznego i górniczego lub przepisów prawa wodnego istnieje obowiązek uzyskania tych pozwoleń/decyzji - oryginał lub kopia.

Załączane do wniosku w przypadku operacji, dla których jest ono wymagane, zgodnie z ustawą *Prawo budowlane*, *Prawo ochrony środowiska* lub *Prawo wodne*.

Roboty budowlane można rozpocząć jedynie na podstawie ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę, z wyjątkiem robót budowlanych, których wykonanie jest dopuszczalne w oparciu o prostszy tryb, jakim jest zgłoszenie zamiaru wykonania robót budowlanych.

Decyzja o pozwoleniu na budowę jest decyzją administracyjną wydaną na wniosek złożony we właściwym terenowo organie administracji budowlanej, najczęściej w starostwie. Składanie wniosku o wydanie pozwolenia na budowę odbywa się w innym trybie niż zgłaszanie zamiaru wykonania robót budowlanych. Wraz z wnioskiem o wydanie pozwolenia na budowę składana jest dokumentacja budowlana (projekt budowlany, oświadczenie o prawie dysponowania gruntem na cele budowlane, uzgodnienia, opinie, ekspertyzy i inne). ARiMR może poprosić o dostarczenie wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę wraz z załącznikami w przypadku, gdy zachodzi potrzeba sprawdzenia, czy przeznaczenie obiektu opisane we wniosku o wydanie pozwolenia na budowę jest takie samo, jak w dokumentacji aplikacyjnej. Dokumenty wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę przedstawiane w ARiMR powinny zawierać stempel potwierdzający, że są to te same dokumenty, które zostały złożone we właściwym organie administracji budowlanej. Przykładowo, nie będzie uznany za poprawny projekt budowlany zawierający adnotację „*egzemplarz roboczy*”, gdyż powinien on zawierać potwierdzenie starostwa o przedstawieniu tego projektu wraz z wnioskiem o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę.

Decyzja o pozwoleniu na budowę powinna być wystawiona na wnioskodawcę.

Rodzaje obiektów budowlanych lub robót budowlanych, których wykonanie wymaga wcześniejszego uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę, określa ustawa *Prawo budowlane*. Pomocne w określeniu, czy wykonanie danych robót budowlanych wymaga uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę, mogą być właściwe terenowo starostwa, gdzie należy się zwrócić z zapytaniem, mając ustalony zakres robót planowanych do realizacji w ramach operacji.

Przy wykonywaniu powyższych czynności należy mieć na uwadze stanowisko Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego (zamieszczone na stronie internetowej www.gunb.gov.pl) w sprawie *budowy i remontu dróg leśnych*, które stanowi, iż cyt.:

„Zgodnie z art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.), budowlą są m.in. drogi. Zgodnie z art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych **drogą jest budowla wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi, urządzeniami oraz instalacjami, stanowiąca całość techniczno-użytkową, przeznaczona do prowadzenia ruchu drogowego, zlokalizowana w pasie drogowym.**

Ponadto drogi, tak jak wszystkie obiekty budowlane, powstają w wyniku prowadzenia robót budowlanych z zastosowaniem wyrobów budowlanych. Budowlą będzie również droga w lesie, jeżeli będzie spełniać powyższe cechy, bowiem **z punktu widzenia Prawa budowlanego nie ma znaczenia, czy droga jest budowana w lasach, czy poza ich terenem.** Należy przy tym zaznaczyć, że budowa takiej drogi wymaga uzyskania pozwolenia na budowę (zob. art. 28 ustawy – *Prawo budowlane*), natomiast jej remont dokonania zgłoszenia (zob. art. 29 ust. 2 pkt 1 ustawy – *Prawo budowlane*).

Inny charakter ma jednak droga leśna, która powstała jedynie w wyniku poruszania się ludzi lub pojazdów po gruncie. Nie należy jej kwalifikować jako obiekt budowlany i tym samym nie podlega przepisom *Prawa budowlanego*. Natomiast wykonanie – przy użyciu wyrobów budowlanych – nowej nawierzchni tej drogi o większej twardości, mającej charakter niepodzielny i trwałą (np. wylanie warstwy kamienno-żużlowej związanej betonem lub ułożenie kostki brukowej) należy traktować jako budowę nowego obiektu budowlanego (drogi – w rozumieniu *Prawa budowlanego*) wymagającą pozwolenia na budowę”.

Proponujemy również wcześniejsze zapoznanie się z pojęciem „kosztów kwalifikowalnych” użytym w rozporządzeniu. Podobne nazwanie kosztów kwalifikowalnych w projekcie budowlanym, we wniosku o

przyznanie pomocy oraz we wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę (w nawiązaniu do treści rozporządzenia), ułatwi weryfikację wniosku o przyznanie pomocy.

Uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę wymaga często długiego okresu oczekiwania, gdyż decyzja ta wymaga wykonania stosownych uzgodnień lub uzupełnień – najczęściej okres ten jest nie krótszy niż jeden miesiąc. Planując wystąpienie z wnioskiem o przyznanie pomocy finansowej z działania 226 należy więc uwzględnić czas niezbędny do wykonania i uzgodnienia projektu budowlanego, czas na wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę oraz dodatkowo czas, w którym decyzja stanie się ostateczna (21 dni, tj. 14 dni oraz 7 dni na wpłynięcie korespondencji z odwołaniem). Z wnioskiem o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę należy wystąpić odpowiednio wcześniej, a nie dopiero w dniu składania wniosku o przyznanie pomocy. Załączenie decyzji o pozwoleniu na budowę do wniosku o przyznanie pomocy ułatwia i przyspiesza weryfikację wniosku.

W przypadku, gdy w ciągu 14 dni od dostarczenia stronom decyzji (np. o pozwoleniu na budowę) nie zostało przez żadną ze stron wniesione odwołanie od tej decyzji, staje się ona ostateczną. Po upływie 21 dni wnioskodawca powinien się udać do organu administracji budowlanej (starostwa) z prośbą o poświadczenie, że decyzja stała się ostateczna. Decyzja o pozwoleniu na budowę, o pozwoleniu wodnoprawnym oraz decyzja o zatwierdzeniu projektu prac geologicznych muszą być decyzjami ostatecznymi (tj. opatrzonymi stemplem właściwego organu administracji budowlanej, wpisem na decyzji lub zaświadczeniem ww. organu - starostwa, że decyzja ta stała się ostateczna). Dopiero taki dokument powinien być przedstawiony jako załącznik do wniosku o przyznanie pomocy. W sytuacji, gdy wnioskodawca nie dysponuje ostatecznym pozwoleniem w dniu składania wniosku, decyzję taką powinien dostarczyć najpóźniej w 21-dniowym terminie określonym w wezwaniu do uzupełnienia. Brak ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę może skutkować odmową przyznania pomocy.

W przypadku budowy studni głębinowej należy pamiętać, iż na etapie rozliczania operacji (wraz z wnioskiem o płatność) będzie wymagane pozwolenie wodnoprawne.

Jeżeli data wydania pozwolenia jest wcześniejsza niż 2 lata od daty złożenia wniosku, w przypadku pozwoleń wydanych przed 23 sierpnia 2008 r. (data wejścia w życie zmian wprowadzonych Ustawą z dn. 26.06.2008 r. o zmianie ustawy - Prawo budowlane (Dz.U. z 2008 r. Nr 145 poz. 914) lub niż **3 lata** dla pozwoleń wydanych po tej dacie, należy dołączyć dokument, który poświadcza aktualność pozwolenia np. strony dziennika budowy potwierdzające powyższe.¹⁰

- **zgłoszenie zamiaru wykonania robót budowlanych właściwemu organowi, potwierdzone przez ten organ**

wraz z:

– **oświadczeniem wnioskodawcy, że w terminie 30 dni od dnia zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych właściwy organ nie wniósł sprzeciwu,**

lub

– **zaświadczeniem wydanym przez właściwy organ, że nie wniósł sprzeciwu wobec zgłoszonego zamiaru wykonania robót budowlanych** – kopia;

Załączniki te dotyczą operacji, na realizację których nie jest wymagane pozwolenie na budowę, lecz dokument zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych do właściwego organu administracji budowlanej. Sposób realizacji zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych oraz wykaz dokumentów załączanych wraz z tym zgłoszeniem określa ustawa Prawo budowlane. Załączniki składane wraz ze zgłoszeniem zamiaru wykonania robót budowlanych należy dołączyć do wniosku o przyznanie pomocy. Na podstawie tych załączników nastąpi sprawdzenie, czy zakres zgłoszonych robót odpowiada zakresowi robót objętych wnioskiem o przyznanie pomocy.

Częstym przypadkiem jest zgłoszenie jedynie części planowanych do wykonania robót budowlanych oraz niekompletne opisanie tych robót. W takim przypadku podczas weryfikacji wniosku o przyznanie pomocy wnioskodawca poproszony zostanie o poprawne i skuteczne zgłoszenie całego zakresu robót budowlanych objętych operacją.

¹⁰ Art. 37 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2010 Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.) podaje, że „Decyzja o pozwoleniu na budowę wygasa, jeżeli budowa nie została rozpoczęta przed upływem 2 lat od dnia, w którym decyzja ta stała się ostateczna lub budowa została przerwana na czas dłuższy niż 2 lata”.

Ustawa z dn. 26.06.2008 r. o zmianie ustawy - Prawo budowlane (Dz.U. z 2008 r., Nr 145, poz. 914) wprowadza z dniem 23.08.2008 r. następującą zmianę „Decyzja o pozwoleniu na budowę wygasa, jeżeli budowa nie została rozpoczęta przed upływem 3 lat od dnia, w którym decyzja ta stała się ostateczna lub budowa została przerwana na czas dłuższy niż 3 lata”.

Przerwa w wykonywaniu robót budowlanych dłuższa niż 2 lub 3 lata lub nierozpoczęcie budowy w okresie odpowiednio 2 lub 3 lat powoduje, że Decyzja o pozwoleniu na budowę wygasa. Dokumentem potwierdzającym prowadzenie robót budowlanych jest dziennik budowy.

Gdy zgłoszenie wykonania robót budowlanych obejmuje wszystkie planowane roboty budowlane, to właściwy organ administracji budowlanej (starosta) dokonuje oceny poprawności dokonanego zgłoszenia i zakresu robót przyjmując zgłoszenie na zasadzie „milczącej zgody”. W przypadkach uzasadnionych organ administracji budowlanej przed przystąpieniem do wykonania tych robót może wymagać uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę, a nie zgłoszenia.

Zdarza się, że wnioskodawca nie zgłosi części robót budowlanych planowanych przez siebie do wykonania, a analiza ustawy Prawo budowlane wykazuje, że wykonanie takich robót powinno odbywać się w oparciu o wcześniejsze ich zgłoszenie. Agencja nie może udzielić dofinansowania do robót, co do których nie zostało wykazane, iż wykonane one zostaną zgodnie z obowiązującym prawem.

W przypadku, gdy okres pomiędzy datą doręczenia zgłoszenia do właściwego organu budowlanego a datą złożenia wniosku w ARiMR jest dłuższy niż 30 dni, należy dołączyć *Oświadczenie wnioskodawcy, że w ciągu 30 dni od dnia zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych właściwy organ nie wniósł sprzeciwu wobec zgłoszonego zamiaru wykonania robót budowlanych* - oryginał.

W przypadku, gdy okres pomiędzy datą doręczenia zgłoszenia a datą złożenia wniosku w ARiMR jest krótszy niż 30 dni, należy dołączyć *Kopię zaświadczenia wydanego przez właściwy organ, że nie wnosi sprzeciwu wobec zgłoszonego zamiaru wykonania robót budowlanych*.

Powyższe dokumenty powinny zostać dostarczone najpóźniej w 21-dniowym terminie na uzupełnienie, określonym w wezwaniu do uzupełnienia.

Zgłoszenie zamiaru wykonania robót budowlanych powinno zawierać czytelne potwierdzenie jego złożenia we właściwym urzędzie.

W przypadku zamiaru budowy przyłączy, zgodnie z art. 29a ustawy Prawo budowlane, budowa ta może się odbywać na podstawie pozwolenia na wykonanie przyłącza (uzgodnienia z właścicielem sieci), tj. bez potrzeby uzyskiwania pozwolenia na budowę lub bez zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych do organów administracji budowlanej. Dokumentem potwierdzającym zgodę właściciela sieci na wykonanie przyłącza może być: umowa o przyłączenie do sieci gazowej lub elektroenergetycznej, warunki techniczne na przyłączenie danej działki do sieci wod.- kan. itp.

- **Inne**

ARiMR może żądać innych dokumentów, niż wymienione powyżej ostateczne pozwolenia, zezwolenia lub inne decyzje, których uzyskanie jest wymagane przez odrębne przepisy do realizacji inwestycji objętych operacją, a także innych dokumentów potwierdzających spełnienie określonych w odrębnych przepisach warunków realizacji inwestycji objętych operacją - w przypadku, gdy w ramach operacji będą realizowane tego typu inwestycje.

10. Inne dokumenty potwierdzające spełnienie warunków do przyznania pomocy

Należy przedstawić inne, niż powyżej wymienione, dokumenty jeżeli potwierdzają spełnienie warunków przyznania pomocy.

Kopie dokumentów powinny być potwierdzone za zgodność z oryginałem przez pracownika ARiMR lub podmiot, który wydał dokument lub notariusza.